СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XI. | Олифантъ, Па., Четверъ 21-го Мая 1903. | Число 21.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

		Май
1	Ч.	† Иоана богосл.
2	П.	Перен. м. св. Николая
3	С.	Симеона Зилота
4	Н.	6. О слѣпôмъ. Мокія
5	П.	Епифанія еп.
6	В.	Ѣликериш муч.
7	С.	Изидора, Максима

— **Слабость** о. Нижанковского погôршилась и на его жадане перевезено его до шпиталя.

— **Рѣдкій** се случай щобы міліонера засуджено и замкнено до вязницѣ, а одначе и такъ лучае ся иногды. Ось и въ Ню-Йорку засуджено недавно міліонера Едамса на рôкъ вязницѣ за его участь въ льотерійнôмъ пôдпріємствѣ, котре въ Сп. Державахъ є строго заборонене. Не помогли нѣякй подання нѣ апеляціи, крутня адвокатôвъ и товпа платныхъ защитниковъ. Передъ колькома днями увязнено пана Едамса, помимо его 5 міліоновъ, и вôдставлено до вязницѣ въ Синґъ-Синґъ, де острижуть ему голову при самой скôрѣ, оголять вусы и приберуть въ грубу арештантску одежу. Розказують, що коли поліція майже силою саджала міліонера до арештантского воза, плили ему рясни слезы по лици.

— **Анґлійскій** лѣкаръ Ростъ оголосивъ, що найлѣпшимъ лѣкомъ на недугу рака є соль. Дослѣды, робленй нимъ на тôмъ поли въ державнôмъ шпитали въ Рензунъ, въ Индіяхъ схôдныхъ, дали якъ найлѣпшій выслѣдокъ. Велить вôнъ ѣсти недужимъ такъ богато кухонной соли, кôлько лише ихъ орґанізмъ въ силѣ знести. Тымъ робомъ повело ся ему вылѣчити богато людей, а наколи недуга поступила за далеко, то въ кождôмъ случаю недужй дôзнавали значной полекшѣ, а дальшій розвôй недуги бувъ задержаный.

— **Капітанъ** нѣмецкого парохода Hellier, п. Джансонъ, котрый минувшого четверга причаливъ до пристани въ Ню-Йорку, розказує, що его корабель зъударивъ ся середъ моря зъ величезнимъ китомъ, якій имовѣрно спавъ на водѣ. Пароходъ ударивъ кита носомъ въ бôкъ и такъ страшно покалѣчивъ, що море довкруги зачервонѣло ся вôдъ крови. Китъ щезъ въ той хвили и мабуть переплатить свою необережность житемъ. Корабель на щаєте не бувъ при тôмъ ушкодженый.

— **Полісменъ** арештовавъ въ Ню-Йорку одного жидка за те, що босый ходивъ по улицяхъ. Наколи показало ся, що то вôнъ покутовавъ въ той спосôбъ черезъ 30 днѣвъ задля смерти свого батька, то пущено его на волю.

— **Горожане** Скрентонскй заскаржили передъ т. зв. grand jury 56 радныхъ мѣста за те, що они не дбають о добра загальне и що улиця Pettibone, находить ся въ цѣлковитôмъ занедбаню.

— **Трилѣтный** хлопчина сынъ Йосифа Нейша, фабриканта машинъ зъ Воренъ, коло Индіянополисъ, Инд. убивъ оногды рôдного батька. Дитя бавило ся набитою стрѣльбою, котру хтось зô старшихъ лишивъ въ огородѣ при деревѣ. Пôдчасъ забавы хлопчина потягнувъ случайно за язичокъ, загомонѣвъ стрѣлъ и батько, що ишовъ тодѣ огородомъ, упавъ безъ житя, влученый кулею въ саме серце.

— **После** обчисленя статистичного бюра у Вашинґтонѣ, живе въ Сп. Державахъ 51 тысячь 538 розведеныхъ супруґôвъ. Зъ того числа припадае двѣ третинѣ на женщины, а се є знакомъ, що женьскій полъ о много похопнѣйшій до розводôвъ вôдъ мужеского.

— **Міліонъ** долярôвъ за слугу. Чікаґовскій міліонеръ Джанъ Ферсонъ, котрый вôдъ кôлькохъ лѣтъ нездужае на тяжку хронѣчну недугу, оголосивъ въ часописяхъ, що глядае доброго служащого, якому запише по своѣй смерти оденъ міліонъ долярôвъ. За те мусить такій служащій старанно опѣкувати ся нимъ и доглядати его ажь до кôнця житя. Доси зголосило ся листовно до міліонера 900 тысячь служащихъ, мѣжь якими є священики, робôтники, адвокаты, лѣкарѣ и богато инныхъ.

— **Фабрика** пороху коло Вілемсбурґъ, Па, вылетѣла у воздухъ наслѣдкомъ експльозіи. Зъ 30-охъ робôтникôвъ и робôтниць, котрй тодѣ працювали въ фабрицѣ, погибло 8 особъ, а 10 було раненыхъ. Мѣжь тыми послѣдными є такожь завѣдатель фабрики, Гарри Теґертъ. Сила експльозіи потрясла землею на 3 милѣ довкруги и повыбивала всѣ вôкна въ домахъ на вôддаль 1½ милѣ.

— **Велика** печать Сп. Державъ такъ стерла ся за послѣдныхъ пять лѣтъ, що правительство було спонукане дати зробити нову. Робить еѣ колька запрясяженыхъ людей, а надзôръ надъ ними вôддано тайнымъ правительственнымъ детективамъ. Перша велика печать, зроблена за часôвъ Юрія Вашинґтона, служила 59 лѣтъ, друга 43, а трета лише 28 помимо сего, що всѣ три були зробленй зъ однакового металю. Знакъ сесе, що интереса нашои републики бôльшають зъ кождымъ рокомъ, зносины правительства зъ заграницею стають ся чимразъ частѣйшими, а звôдси и печатокъ треба бôльше прибивати.

— **Огонь.** Дня 10 мая выбухъ огонь въ Dunlo, Pa. и наробивъ великои школы. Хто знае чи було бы цѣле мѣсточко не выгорѣло, але прійшло на помôчь 2 сикавки, одна зъ Windber, друга зъ Johnstown а третя була тутешня и загасили огонь.

Анд. Шурай.

— **Страшне** зелѣзниче нещасте лучило ся коло стаціи Дікстеръ, вôддаленои о 50 миль вôдъ мѣста Портъ Артуръ, Онт. въ Канадѣ. Наслѣдкомъ зломаня оси выскочивъ изъ шинъ и упавъ зъ высокого насыпу робôтничій поѣздъ зелѣзницѣ „C. P. R.“ Поѣздъ бувъ переповненый робôтниками, котрй саме тодѣ ѣли снѣдане, тому и наслѣдки катастрофы були грôзнй. 12 робôтникôвъ погибло на мѣсци а 8 такъ покалѣчило, що не переживуть свого калѣцтва. Всѣ нещасливй працювали на шляху зелѣзницѣ „C. P. R.“ або при, т. зв. „ґенку.“ При той роботѣ працюе найбôльше нашихъ Русинôвъ переселенцѣвъ проте можна смѣло твердити, що мѣжь жертвами сего нещастя є такожь Русины. На жаль нашй люде нерадо беруть перо въ руки, черезъ що тяжко мати точнй информаціи.

— **Оттаву** столичне мѣсто Канады, навѣстивъ минувшого тыжня страшенный огонь. Згорѣло 300 домôвъ, оденъ костелъ, колька сторôвъ и величезнй склады дерева. Около 1000 родинъ лишило ся безъ захисту и даху надъ головою, а загальна шкода, заподѣяна симъ пожаромъ, виносить міліонъ долярôвъ. Самого лишень дерева по складахъ згорѣло за 300 тысячь долярôвъ. Огонь скаженѣвъ зъ такою силою, що жителѣ побоювали ся, абы цѣле мѣсто не пôшло зъ дымомъ. Такъ було черезъ 7 годинъ, почомъ повело ся взяти огонь пôдъ контролю. Догадують ся, що огонь бувъ пôдложеный зъ мести, а поліція увязнила вже пôдпалячa, въ особѣ якогось Уйта, котрый бувъ вже разъ караный за пôдпалъ и лише передъ кôлькома тыжнями выйшовъ зъ вязницѣ.

— **Мѣсточко** Уйгель земплиньскои стол. на Угорщинѣ, мае свою сензацію. Зъ тамошного женьского монастыря утекла одна изъ старшихъ монахинь, якъ кажуть, зô своимъ фраиромъ (любовникомъ). Помимо всѣхъ заходôвъ не повело ся доси вôдкрити мѣсця перебуваня залюбленои пары.

— **Ню-Йорска** тайна поліція вôдкрила на великомъ посажирскôмъ корабли „Умбрія“ динамітову бомбу, котра такъ була уряджена, що кôльканайцять годинъ по вôдпливѣ корабля була бы выбухнула и знищила цѣлый корабель. Колька тысячь подорожныхъ було въ наслѣдокъ сего заговору нараженыхъ на неминучу погибель. Кому така чортôвска гадка прійшла до головы и въ якôй цѣли? — поки що незвѣсно. Слѣдство въ той справѣ веде ся.

— **Корабель** адмірала Мантексъ, що належавъ до испаньскои фльоты и бувъ затопленый черезъ ам. адмірала Дюя пôдчасъ морскои битвы коло Манилѣ (въ 1898. р.), выдобуто недавно и вôддано до направы. На корабли найдено 80 кôстякôвъ. Трупъ одного офіцира бувъ пробитый 12-ма кулями. Згôдно зъ принятими звычаями, Американцѣ похоронили небôщикôвъ, затопляючи ихъ въ море по разъ другій.

— **Русины! Чому не посилаете своихъ дѣтей до вызшихъ клясъ до школы? Въ Канадѣ моглибъ сейчасъ достати мѣсце учителѣвъ кôльканайцять молодыхъ хлопцѣвъ та дѣвчатъ, що умѣють добре по анґлійски и по руски.**

— **Стару** церковъ спродала руска парафія Джерзиситска за $4,500 однôй фіньскôй еванг. громадѣ церковнôй. Довѣдуемо ся, що Джерсиситска нова церковъ чимъ разъ лучше розвивае ся, доходъ въ порôвнаню до старои церкви пять разы бôльшій, народу кождои недѣлѣ повно, а то навѣть зъ далекихъ сторôнъ, словомъ парафія красно розвивае ся и поступае впередъ и довгъ на новôй церквѣ чимъ разъ зменшае ся. Видно, що аґітація цареславныхъ Ню-Йорскихъ и Неварскихъ не то що не шкодить, але еще помагае, бо вôддѣляє ся полова вôдъ пшеницѣ. Люде зачинають вже думати о мальованю церкви и о новôмъ иконостасѣ. — Щасть Боже парафіи Джерзиситскôй!

— **Зъ** причинъ фамилійнои натуры п. Д. Сяноцкій бувъ змушеный выѣхати безпроволочно до краю на телеґрафічный зазывъ вôдъ своеи родины. Сподѣемось, що п. Сяноцкій залагодить якъ найскорше свои справы въ старôмъ краю и вскорѣ поверне назадъ до Америки, щобъ и дальше працювати для добра руского народа на чужинѣ.

— **Польскій** дôмъ Еміґраційный въ Ню-йоркъ, рядъ Американьскій замкнувъ, понеже зарядъ того дому не бувъ добрый, и нѣбы оказовавъ ся добродѣйнымъ, а въ дѣйсности людей обдирали и занимали ся рôжными бизнесами, якъ шифкартами, и. т. д. Неоденъ рускій еміґрантъ зазнавъ тамъ кривды, для того пожаданымъ єсть, абы нашъ Рускій дôмъ Еміґраційный зôставъ якъ найскорше отвореный и абы лише займавъ ся несенємъ помочи нашимъ Еміґрантамъ.

Сповѣдь умираючого.

„Черезъ цѣлый часъ мого житя, я нѣколи не старавъ ся здѣлати щось доброго для другихъ людей, нѣколи не помôгъ ближному. Навѣтъ для себе самого я бувъ ворогомъ, и раднѣйше самъ терпѣвъ, чимъ мавъ помочи другому. Теперь умираю, бо на часѣ не прійшло менѣ на гадку пôдбати о лѣки; мое жите абсолютно не мало нѣякои вартости на тôмъ свѣтѣ“. Тымъ робомъ пôшовъ зъ сего свѣта чоловѣкъ, котрый не лише себе, але другихъ мавъ нагоду ущасливити. Старайтеся пôдпомочи и порадити такому! Добра рада мае иногдѣ бôльшу цѣну вôдъ золота. Коли чоловѣкъ потеряе свою фізичну и моральну силу, тодѣ робить ся калѣкою, остае безъ амбіціи и енерґіи. Въ такимъ случаю порадьте ему, щобы пивъ Тринера Американьскій Еликсиръ Гôркого Вина, а здѣлаете его щасливымъ. Сей лѣкъ не лише прочищуе кровь але и вôдновлюе еѣ.

На продажь у всѣхъ аптикахъ, або у фабриканта. Jos. Triner. 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Pilsen Sta.

Історія москальофільства въ Америцѣ.

(Дальше.)

„СЦЕНА СЕМА.

Попередні.

Трѣска (до Руры): Що ты, пане браце, думаешь дѣлати?

Рура: Чекай, навчу тя, браце, процедуры! (на боцѣ): О, помщусь теперь за всѣ свои процесы зъ онтымъ збуемъ! (до Валентого): А кôлько ихъ тамъ було, паниченьку Валюсю, не тямишь!

Валентій: Ой не тямлю: щось чи оденъ, чи два, чи чотыри.

Рура: Добре, скажѣмъ: чотыри. А бувъ и вôйтъ (префектъ) зъ ними?

Валентій: Нѣ, не було!

Рура: А не оглядавъ есь ся, моспане, чи де зъ подальша не бувъ, де не прикучнувъ, не сховавъ ся?

Валентій: Ой, щось було далеко, але не знаю на певно, чи корчь, чи чоловѣкъ?

Рура (до прочихъ): Не кажу? То вôнъ бувъ, вôнъ — префектъ, моральный справникъ; вôнъ намовивъ, наславъ. Чекай же братку, навчу тя процедуры!

Валентій: Але я не знаю, чи то вôйтъ (префектъ)? Се було дуже далеко...

Рура: Чекай моспанку, я тобѣ поможу: мавъ чорный кашкетъ, правда?

Валентій: Нѣ, щось бѣле, наче капелюхъ.

Рура: Все одно, вôнъ перебравъ ся, абы не пôзнати. Але я знаю его капелюхъ! (до Валентого): Теперь браце скажи: де тебе вдарили?

Валентій (плаче и показуе): Ой, ось тутъ въ плечѣ!

Рура (смотрить): Ту, близь ребра?

Валентій: А — я!

Рура (все смотрить): Недалеко серця?

Валентій: Нѣ, ось ту въ крижѣ!

Рура: Все одно, серце въ серединѣ; чи бивъ въ передъ, чи въ задъ, все въ серце мѣривъ... Ударъ смертельный, скрытоубійчій — рѣчь криминальна! (вôдступае вôдъ Валентого — на боцѣ) Почекай, префектику, ажь теперь ты намъ вôддашь за всѣ свои справки! (до Галюнѣ): Панно Галю, най но дайна принесуть воды збанокъ!

(Галя выходить на право).

Валентій (крôзь плачь: Я не хочу воды!

Рура: Чекай братку, не бôй ся — се лишь до процедуры треба. А теперь братку лягай тамъ на ослонѣ горѣлиць и стогни що сила, а все за серце тримай ся!

Валентій: Я не хочу!...

Рура (до Трѣски): Пане браце, поможи слабого зложити на землю, бо вôнъ самъ не потрафить. (До Касѣ) А вы, панѣ-матко, дайте намъ простирала накрыти слабого!

Валентій: Не хочу, не хочу!

Рура: Не бôй ся, братку, то лишь процедура така! (Рура и Филипъ беруть бурикаючогось Валентого и кладуть на землю по правôмъ боцѣ).

(Кася приносить простирало. Рура накрывае его зъ головою. Галя надносить воды збанокъ, котрый Рура кладе побôчь слабого).

Рура (до Валентого): А теперь братку, стогни!

Валентій (стогне): Ай, ай!

Рура: Лучше, братку, лучше!

(Валентій стогне дужше).

Рура: Ще дужше, братку! Чимъ голоснѣйше ты будешь стогнати, тымъ довше префектъ въ криминалѣ ме сидѣти.

(Валентій стогне голосно).

Рура: Добре, братку! И такъ за кождый разъ, якъ я тебе рушу ногою, стогни що змога! (помпатично до публики). А теперь ты, душко-префектику, послѣдній разъ бачивъ сонѣчко небесне и зôрки яскраві и мѣсячикъ ясный!

Трѣска (до Руры — просячи): Слухай, пане браце, абы не наробивъ ты якои халепы!

Рура (люто): Мовчи браце, якъ не розумѣешь процедуры.

(За сценою чути голосні кроки — головні дверѣ отвирають ся).

Розалія (на боцѣ): То нежартъ, ѣй Богу! Якъ тôлько зôйдесь шляхта, я вымкну ся на дворъ и донесу секретарови! (въ часѣ, коли сходить ся шляхта и прочі, она посуваесь зъ вольна въ задъ помѣжь люде и вымикаесь въ головні).

СЦЕНА ОСЬМА.

Попередні. Мудрыцкій, Куцѣньскій и Келбасевичь (входять головными). — За ними богато шляхты и селянъ, мужчинъ и жѣнокъ, мѣжь тыми: Скиба, Маруда и Ушко. — Всѣ входять зглядаючись важко на лежачого Валентого и стають по лѣвôмъ боцѣ — лицемъ до Валентого; — Филипъ, Кася и Галя стають сумно за Рурою.

Рура (приступае до Валентого — говорить помпатично): Панове браця и сестры, и ты, славна громадо села Ходачкова! Отъ тутъ лежить послѣдній зъ меча славного роду Тшасковскихъ, убитый, замордованый тымъ Каиномъ нашимъ, префектомъ и его парубками, що засѣли на него въ поли, коли вôнъ неповинный переходивъ, засѣли десятьохъ на одного и вытощили душу! (вôдкрывае Валентого и рушае его ногою).

(Валентій стогне).

Всѣ: А — а!

Рура: Панове браця и сестры, чуете сей стонъ? Знаете, що значить сей стонъ? Се послѣдня воля выходячои зъ тѣла душѣ, що кличе о пôмсту до неба и завзывае до кары всѣхъ васъ присутныхъ, що маете душу людску або тѣло шляхоцке! (рушае его ногою)

Панове браця и сестры! Воля помершого свята! А знаете яка кара на того, хто еи не послухае? Душа помершого причѣпить ся до его душѣ и такъ довго буде еѣ ссати, ссати, ажь послѣдню каплю крови зъ неи не высссе и вы не умрете на — сухоты! Будьте тому свѣдками неложными сего діявольского дѣла, послухайте святого голосу помершого, щобысьте передъ цѣлымъ свѣтомъ посвѣдчити могли, хто еѣ неповинну на тамтôй свѣтъ выправивъ!...

Мудрыцкій, Келбасевичь и шляхта: Погибель ему, спалити его.

Рура: Панове браця и сестры, успокôйте ся! Поступѣмъ радше такъ, якъ каже процедура: вôддаймо виновника въ руки справедливости!

Мудрыцкій, Келбасевичь и шляхта: До криминалу, до криминалу!

Рура: Такъ, такъ! Тому выслухайте перше всего, а потôмъ посвѣдчите. (Клякае коло Валентого) Валентій, брате мôй найсолодшій, вôдозви ся до насъ! (тручае его)

(Валентій стогне).

Рура: Пане Валентій, потѣхо моя послѣдня, чи чуешь ты мене? (тручае)

Валентій (стогне).

Рура (до всѣхъ): Не чуе! Хто знае, чи не за пôзно вже усе? Подайте менѣ воды!

(Трѣска подае воду а Рура зливае лице Валентого).

Валентій (зрываючись): О — о! Що то, що то?

Рура: Пане Валентій, медôвничку мôй, прийди до себе! Подиви ся, то мы: твои браты, твои сестры, твоя родина! (тручае)

(Валентій стогне).

Рура: Скажи намъ, душенько непорочна, хто тебе такъ справивъ? Чи правда то, що префектъ?

Валентій (дуже слабымъ голосомъ): П...р...еф...ктъ.

Рура (до всѣхъ): Чулисьте, панове браця?

Мудрыцкій, Келбасевичь и шляхта Чули, чули!

Рура: А скажи намъ ще, паничику мôй догориваючій, чи самъ бувъ, чи ще зъ кимъ?

Валентій (я. в.) И... самъ... бувъ... и ще зъ кимъ.

Рура: Зъ своими парубками?

Валентій (я. в.) Зъ... па...руб...ками!

Рура: Чулисьте панове браця?

Мудрыцкій, Келбасевичь и шляхта: Чули, чули!

(Конець буде).

Дописи.

Зъ Winnipeg, Man.

Наконець вчепилась Ню-Йорска „ґазета" и насъ въ своимъ 16 числѣ, въ дописи пôдписанôй буцѣмъ то якимсь Етельбертчаниномъ а въ дѣйстности сфабрикованôй въ самôй „редакціи". — Паночку солодонькій! Чи справдѣ васъ такъ се вкололо, що мы дали высвятитись на попôвъ тай вы гайда зъ нашою безбожностію передъ свѣтъ, а свою „побожну" особу сховали за плôтъ? Та дарма. Въ поспѣху позабули вы сховати свои уши и по тôмъ мы васъ пôзнали. Закидати другимъ людямъ безбожнôсть а себе выставляти дуже побожнымъ чоловѣкомъ, се трохи вже перестарѣлый спосôбъ воййованя, але п. дописуватель, его „ґазета" и цѣла партія держать ся того способу, бо думають, що люде взагалѣ ще такі темні, що повѣрять ихъ пустымъ словамъ; та розумный чоловѣкъ певно на таку полову спôймати ся не дасть. Коли однакъ вже зайшла рѣчь о „побожности" то позволимо собѣ подати тутъ пару фактôвъ зъ житя сего „побожного" чоловѣка. Першій разъ подибали мы его въ Dauphin, Man. Правда, мяса въ великôмъ постѣ вôнъ не ѣвъ и бивъ поклоны, але, якъ кажуть люде, живъ „на вѣру". Опôсля оженивъ ся, бо мусѣвъ, про що знають добре люде зъ Dauphin, Man. Якъ живъ вôнъ въ початкахъ зъ своею жѣнкою не знаемъ, бо пôшовъ на фарму, але опôсля коли мы жили побôчь него черезъ два роки то неразъ лучило ся, що бивъ свою жѣнку (хочь се пахло джельомъ) и доперва сусѣды мусѣли спôръ лагодити.

О братолюбствѣ сего панка не говоримъ. Про се могли бы свѣдчити его краяны Лемки, котрі въ першихъ початкахъ свого побуту въ Канадѣ робили зъ нимъ бизнесъ, але лишь по разови...

А теперь просимо п. дописувателя або кого небудь другого, що насъ знае доказати намъ чи мы скривдили коли ближнього, або зробили щось подôбного якъ вôнъ. — Не сей побожный передъ Христомъ, хто самъ кричить передъ свѣтомъ про "свою побожнôсть, а той хто творить волю пôславшого єго. — Дописъ ваша, п. дописуватель, схоплена зъ воздуха, мы те що говоримо доказуемо фактами. Вы знову зô своеи стороны, чи можете намъ доказати хочь оденъ фактъ безбожный, якій заказуе ся въ Евангелію? Выжь насъ добре знаете!— Святыми себе не зовемо, бо кромѣ васъ и вашои компаніи нема мабуть святыхъ людей на земли ... А яка ся святôсть ваша и вашои компаніи — се не трудно вгадати. Выжь хрестили свого хлопця у Індіяньско-католицкого місіонара, а рôвночасно аґітували за царославіемъ такъ само якъ вашъ „богомизбраный" о. Ѳеофанъ присягавъ въ кортѣ, що зъ цѣлымъ своимъ хрун....... належить пôдъ айриского бискупа Гобена а рôвночасно называе себе москальофіломъ а москальофілы всѣ суть царославні. Ось якій вашъ характеръ и вѣра и побожнôсть.

Иванъ Бодругъ,
Иванъ Неґричъ.

Зъ Ню Йорку, Н. Й.

Тутешні Русины мають подостаткомъ „опѣкунôвъ" всѣлякои масти. Вы думаете може, що они роблять для насъ щось доброго, учать насъ якъ поступати тутъ въ Америцѣ, просвѣщають насъ, але они не дурні собѣ тымъ головы клопотати. Для нихъ все те байдуже, а противно, они дбають лише о те, щобы удавати зъ себе побожныхъ людей а насъ туманити якимсь царославіемъ, бо зъ того мають добрый бизнесъ. Впрочѣмъ и якже-жь они мають старати ся о нашу просвѣту, коли знають, що колибъ народъ просвѣтивъ ся, то сейчасъ прогнавъ бы ихъ геть вôдъ себе якъ зрадникôвъ. Щобысте не думали, що я лишь на вѣтеръ говорю, що ті нашѣ опѣкуны суть туманителями Русинôвъ, то скажу вамъ, що они посилають своихъ заушникôвъ помѣжь тутешні рускі дѣвчата за колектою на цареславну церковъ та що ті заушники пускають всѣлякі брехнѣ помѣжь дѣвчата, та называють насъ Русинôвъ радикалами, недовѣрками и т. п. именами. Ой, кобы то нашѣ рускі дѣвчата мали розумъ, они бы сейчасъ знали якъ тымъ колекторамъ вôдповѣсти! Они бы имъ сказали: „єсли вы Москалѣ, то платѣть собѣ на вашу царославну церковъ — а мы Русинки будемо платити на свою руску церковь а не на вашу бо хотяй бы мы и всѣ нашѣ тяжко зароблені центи дали на цареславну церковь, то она таки не буде наша, але урядова царска и права до неѣ не мали бысьмо. А если вамъ грошей на царославну церкові бракуе, то пишѣть собѣ до царя, нехай вамъ грошѣ пришле. А мы не будемо платити на вашу царославну церкву, лишь на свою власну руску, до котрои кождый парафіянинъ и парафіянка мають рôвне право а не жаденъ царь або синодъ". — Та нашѣ „опѣкуны" не лишь не учать насъ нѣчого доброго, они заводять еще сварки мѣжь нами. О тôмъ кождый добре знае, хто жие довше въ Америцѣ якъ то коли царославіе зачали заводити, сейчасъ стали насъ царославні прозывати „папіштаками", „калакутами" и т. п. А и теперь дѣесь те саме. Вôдъ коли царославный наганячь зачавъ въ Ню Йорку выдавати „газету" за царославні грошѣ, то сейчасъ всѣхъ людей, що не хотѣли его слухати ставъ называти радикалами, анархістами, безбожниками и т. п. а своихъ приклонниковъ назвавъ „щиро-русскими" такъ якъ бы одні и другі не були Русинами, навѣть зъ того самого краю и зъ тыхъ самыхъ сторôнъ, але якимись чужими собѣ людьми. Чижь не есть се дѣлене народа? Ну, але сей наганячь царославный а теперь редахторъ вôдъ „газетки" не дбае о те, які будуть наслѣдки его роботы, вôнъ дбае лишь, щобы мôгъ легче жити и заробити доляра. Вôнъ хоче уходити за приятеля и просвѣтителя народа — а вмѣсто ширити просвѣту губить, нищить еѣ. Свого часу заложили мы въ Ню Йорку для рускихъ дѣвчатъ школу, котра зачала дуже добре розвиватись. Але надѣхавъ нынѣшный редахторъ и наганячь царославный зъ якоись Пенсилвенійскои печи и сейчасъ ему се не сподобалось. Вôнъ ставъ ходити помѣжь дѣвчата и вôдмовляти ихъ вôдъ науки кажучи, що то встыдъ такимъ великимъ дѣвчатамъ ходити до школы, що они тамъ нѣчого не научать ся, що вмѣсто до школы волять по стрѣтѣ походити и т. п. И такъ розбивъ школу. — Коли знову въ Ню Йорку заложило ся сестрицне братство св. Ольги и сильно ся розвинуло, то и тое несподобало нашому „опѣкунови" а теперѣшному редахторови и царославному наганячови. Вôнъ начавъ намовляти дѣвчата, щобы вôдъ братства вôдступали, бо оно не есть „щирорусске", але украиньске, радикальне, а вконѣци на балю въ Бруклинѣ высадивъ одного человѣка на стôлъ, котрый вмѣсто щось мудрого людямъ повѣсти ставъ за келишокъ горѣвки, (якъ кажуть люде) выхваляти царославного наганяча, що буцѣмъ то вôнъ найлѣпшій человѣкъ на свѣ-

бо хоче вывести народъ пôдъ ярма радикалôвъ... а тоє встала одна сестра и розповѣла добр людямъ за учинки того редахтора, бо го добре знала; сказала, що вôнъ не мае права втыкати свого носа до сестричного братства. Видячи, що не може такъ нѣчого зробити взявъ и на другій день позганявъ якійсь мітинґъ для заложеня якогось „дѣвического щирорусского общества“, ну и теперь деякй дѣвчата сварять ся межи собою, прозывають и т. п., чого давно не було. И хтожь тому виненъ? Радикалъ якій, чи царославный наганячь? — А вы чесні и розумні люде не слухайте „опѣкуновъ“, що хотять зъ васъ легко жити и роблять бурсу межи вами. На царославні церкви на платѣть, а платѣть на свои рускі, бо „въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля“ — а царославні церкви нѣколи вашими не могуть бути. Такъ само и батюшкôвъ царославныхъ намъ не треба. Они кажуть, що они місіонарѣ. Добре, то идѣть навертати на христіяньску вѣру поганôвъ, а не насъ Русинôвъ, бо мы Христіяне зъ дѣда прадѣда и скорше приняли Христову науку вôдъ васъ. Мы не хочемо, щобъ вы калѣчили нашу мову та высмѣвали насъ и нашй обычаѣ. Безъ васъ мы Бога и свѣтъ познали, безъ васъ и жити можемо, мы маемо своихъ священикôвъ. — Рôвножь не помагайте чужихъ але перше себе самихъ спомагаймо, гуманителямъ не вѣрмо, бо они хотять лишь бизнесъ на насъ робити.

Нецареславный.

Ethelbert, Man. Canada.

Мы низше пôдписані заявляемъ, що то неправда буцѣмъ то о. Бодруґъ и о. Негричь, мали бути якимись безбожниками, якъ то пише нашъ сусѣдъ въ 16-ômъ числѣ Ню-Йоркскои менажеріи або такъ званои „брехнѣ“. Пише вôнъ, що при колѣевôй роботѣ чувъ зъ нихъ безбожні слова, тожь не перечимъ, бо тамъ якъ то звыкле збиранина, а зъ якимъ пристаешь • такимъ зôстаешь. Алежь бо мы знаемъ ихъ батькôвъ и ихъ выхованe вôдъ маленькости. Они були выховані въ побожности и то на селѣ а не у мѣстѣ ажь доки не пошли до школъ. Отже сей нашъ сусѣдъ, котрый потрафить такъ брехати, то не робить сего зъ доброго серця, лише зъ зависти, що о. Бодруґъ и о. Негричь не представили его передъ митрополитомъ Серафимомъ, щобъ той и его бувъ накропивъ. О братку! ты єси за дурный до того становища та ще до того носишь на собѣ знакъ хруня. Ану пригадай собѣ що ты самъ говоривъ передъ трома роками; чи ты варта того щобы тебе тая свята земля, носила? Жалуй за грѣхи, бій ся въ груди и не кажи больше що ты дурный, бо мы и самі се знаемъ, а що ты не пôдписавъ ся на свою брехню, то ничь; мы ще другимъ разомъ поговоримъ, хотяй ты не варта того, щобъ до тебе говорити черезъ часопись, бо наша часопись есть старша якъ ваша „брехня“, нашу часопись выдають люде годні а вашу „брехню“ выдають самі......, котрі гавкають на цѣле горло и на Серафима и дають осторогу; видко що замало въ него вторгували, бо той бѣдный и не здирае нѣкого. А що не накропивъ жадного зъ тихъ гавкуновъ, то вдяка му за сесе; они трохи погавкають тай онѣмѣють. Най васъ накропить той вашъ святитель, що спôлку зъ нимъ маете, Обушкевичь або Тихонъ, котрого пôдносите ажь пôдъ небеса. Охъ то вамъ пахнуть рублѣ, але бо надъ рублями висить кнутъ.

Ив. Малковичь, Н. Сулятицкій.

Зъ Йонкерсъ, Н. Й.

Єсли єсть непогода на дворѣ, то вѣтеръ такъ завивае смѣтемъ, що понаганяе его всюды повно. Такъ есть и у насъ смѣте московфульске, котре розносить недобрый вѣтеръ вже довгій часъ, але що наша парафія на се не зважае и не вôдповѣдае нѣчого на жадну ихъ допись, то москвофулы посмѣлили ся и описують нашу парафію якъ тôлько самі хотять. Кажуть що хто кому зробить добре, то вôдберае зле за добре и то есть чиста правда. Такъ теперь вôдберае наша мати »Свобода“ зле за добре вôдъ тыхъ колькохъ людей, що научились изъ „Свободы“ читати и вмѣють вылѣпити яку таку допись. То они далѣ заложили собѣ „ґазету“, бо на що тутъ робити у фабрицѣ, коли можна и лекше выжити? А щобы мати дописувателѣвъ до своеѣ „ґазеты“, то о то не штука: за склянку пива есть ихъ досыть. И у насъ есть пару такихъ дописувателѣвъ, що за склянку пива описують нашу парафію. Та кобы хоть описували по правдѣ а то брешуть, скôлько лемъ можуть. Але що зробити, коли оно такъ уже есть, що якъ хто стае ворогомъ цѣлои парафіи, то мусить злобу робити священикови або парафіи. Такъ то есть и въ насъ. Насамперѣдъ чѣпали ся братства св. Арх. Мих., потôмъ парафіи. А теперь зачали описувати нашого священика, котрый працюе добре разомъ зъ нами вôдъ початку свого прибутя до Йонкерсъ. Небожата гадають, що певно парафію розôбють, а если нѣ то бодай священика напевно выженуть! Чи се не глупство? Гадають, що вже парафія така дурна, що повѣрить ихъ пльоткамъ? Парафія вже ся переконала, яку правду они друкують, бо видѣла неразъ якъ тй твердо-руссы вôдъ Горлиць молять ся въ церкви. Звыходять на хôръ и нужь провадити розмовы и смѣхи межи собою пôдчасъ Службы Божои та показувати пальцьомъ по церкви. Чи се не ганьба, не встыдъ! Гадаете, що тымъ собѣ або дакому добре зробите? Нѣ, але що тутъ говорити до васъ, якій вашъ учитель, таку науку вамъ голосить. Одного разу въ недѣлю бувъ чоловѣкъ зъ Йонкерсъ въ Ню Йорку тай по дорозѣ вступивъ до „редахциѣ“. Заставъ вôнъ тамъ панту пива и шклянки по столѣ. Той чоловѣкъ каже до нихъ: „А то що, вы до церкви не идете въ недѣлю?“ А оденъ зъ нихъ встае тай каже: „Мы до церкви не ходимо до жадной, бо коли идемо до Джерзі Сити, то называють насъ радикалами, а коли идемо тутъ до царославнои, то называють насъ Москалями, то не идемо до жаднои церкви.“ Приходячій чоловѣкъ каже до нихъ: „А то що вы за Русины?“ Правдолюбъ вôдповѣдае: „Мы твердоруссы!“ Отже такй у нихъ звычаѣ волять зôстати дома при пантѣ пива якъ до церкви ити. Священикôвъ, кажуть они, не треба слухати, бо священики чорту богослуженя вôдправляють, бо они радикалы, безбожники и не вѣрять въ Бога. А парафіи, кажуть тотй редакторы, треба порозбивати, бо суть радикальнй и украиньскй. И подумайте собѣ дороги читателѣ „Свободы“, що то тутъ за наука у того высоко ученого мотыки! А якій учитель такй и его ученики.

Осифъ Вариха.

Зъ New Haven, Conn.

Учивъ Марцѣнъ Марцѣна, а самъ мудрый якъ ....

Уже не можна стерпѣти того всего, що пише ся въ москальофільскôй або зараженой царославіемъ Ню Йорскôй „ґазетѣ“. Щобы хочь оденъ нумеръ чоловѣкъ прочитавъ, щобъ тамъ не було якои бе[illegible]ранины то на того то на другого, то нѣтъ. Тое все подôбне до встеклого пса, котрый въ своѣй слѣпотѣ кусае кождого, що стоить ему на его дорозѣ. Уже минувъ рôкъ якъ тое дѣе ся и уже часъ бувъ бы перестати, а взяти ся до якогось дѣла, котре могло бы принести якусь корысть американьскому Русину, но нѣтъ. Та бо що така дегтярска голова може писати розумного? И то мае бути органъ москальофільскои партіи? Тажь москальофілы якісь люде и они щось подôбного не повиннй писати а если пишуть, то знають и мѣру, а ту нѣтъ. Днесь пише за Украинцѣвъ и за Годобая и за Серафима и за Жатковича и остерѣгае людей, щобъ мали ся на бачности и не дали ся баламутити. Та чи то ве смѣхъ? Чоловѣкъ, котрый о вѣрѣ мале поняте мае, чоловѣкъ, котрый за свого 12-лѣтного побуту въ Америцѣ, певно и разъ въ сповѣди не бувъ, бо въ нѣчо не вѣрить и до церкви не ходить и зъ всего смѣе ся, стае вôдразу въ оборонѣ вѣры! Започали ту „ґазету“ яко хлопску ґазету, але чи она була такою хоть оденъ мѣсяцъ? Нѣтъ. Она заразъ знюхалась зъ царославными, котрй не тôлько информаціи давали, але и коректу правили, бо, розумѣе ся, „редахторъ“ страшно мазавъ дехтьомъ. И такъ иде дальше. Возьмѣть примѣромъ Серафима. Вôнъ каже, що е епископомъ. Вôнъ нѣкому злого въ Америцѣ не зробивъ. Вôнъ не есть епискомъ такимъ якъ Тихонъ, котрый побирае тысячѣ, котрый мае свою палату, котрому служити мусять, бо рублѣ вôдъ него идуть священикамъ, що пôдъ него належать, а Серафимъ есть епископъ місіонеръ, котрому вольно проповѣдати науку Христову всюда и по всѣхъ сторонахъ, где лишь зайде. Чоловѣкъ вôнъ ученый. Тое потвердили самй батюшки. О тое они и не спеpечають ся, ба даже зовсѣмъ утихли а лишь такого дегтяра насмаровали, щобы мазавъ дальше.

Зачавъ писати за его жену, за одно, за друге. Та чи то до него? Чи бачивъ вôнъ шлюбъ Серафима? И по що лжешь?! Думаешь, що бôльше рубликôвъ достанешь? Не думаю, що царославнй такй дурнѣ. Они дурнѣвъ такожь знають. Знають и те, що того довго не буде. Длячого въ Росіи тôлько рôжныхъ вѣръ? Баптисты, Штундисты, Молокане, Духоборы, Старовѣры, Крестоносцѣ, Толстовцѣ и другй. Чому? Черезъ батюшкôвъ, котрй такъ доѣли народови, що той легко принимае иншу вѣру, абы тôлько вôдъ нихъ увôльнити ся. А ты ту въ Америцѣ ставъ наганяти до царославія? Фе! Ту Америка вольна: вольный пôпъ, вольный хлопъ, вольный хахолъ и вольный всякій. Проте народъ ту не мусить залежати вôдъ жадныхъ царскихъ шпіонôвъ.

Треба знати кождому Русинови, котрый любить бавити ся въ политику церковну, що перше царославна мисія звала ся Алеутска и Аляскинска, и мала свои церкви лишь на островахъ алеутскихъ и аляскинскихъ. Але пôзнѣйше видячи, що Русинôвъ дуже много въ цѣлôй Америцѣ, они запобѣгли тому, щобъ ту не мавъ права прибути якій епископъ зъ Греціи, Турціи, Буковины, або зъ другого краю, и зробити свое епископство на цѣлу Америку, отже назвали свое епископство. Алеутское також Сѣвероамериканскимъ, а пôсля права церковного не мае права другій епископъ на ту територію вôйти. Для того они кажуть, що Серафимъ „прелазяй инудѣ“. Але якъ далеко они загородили собѣ плотомъ, того еще въ мапахъ Сполученыхъ Державъ доси нѣтъ. Въ Канадѣ токожь еще тое не зазначено. Треба знати и то, що Греція высилала своихъ священикôвъ на проповѣдь въ той часъ, коли Росія еще була поганьска, отже яке право мае она днесь заперечити тôй самôй Греціи не высилати місіонарôвъ? А св. Кирилъ и Методій звôдки були? Чи не зъ Греціи? Чому, примѣромъ, грецкій архимандритъ въ Ню Йорку не належить пôдъ епископа Тихона? Що епископъ Серафимъ не высвяченый тымъ патріярхомъ що управляе теперь, то дурниця. Чи епископа Тихона тоже патріярхъ высвячавъ и пôславъ сюда? Патріярхôвъ есть богато. Суть патріярхи на покою, т. е. такй, котрй не грають политику анѣ Росіи, анѣ Турціи и они усувають ся зъ свого патріяршества, але свого достоинства не тратять, и святити можуть.

Що до партіи москальофільскои, то пôсля мене, такій ледащій орґанъ, якъ та „ґазета“ що выходить въ Ню-Йорку не може называти ся москальофільскимъ, бо се приносить зневагу москальофільскôй партіи. А если москальофільска партія уже на такій степень зôйшла, то она може скоро перемѣнити ся на мазь, т. е. на смаровило для царославныхъ батюшкôвъ.

Треба знати и то, що „Правда“ есть ґазетою компаністôвъ, котрй хотять скоро збогатѣти ся зъ хлопôвъ, що належать до Обчества и кождому членови приписують по 10 центôвъ мѣсячно, хочь того Обчество конечнымъ не узнае. До тои компаніи простыхъ хлопôвъ не пріймають и имъ шерôвъ не продають, щобъ они самй, т. е. компаністы могли скорше збогатѣти ся поки еще хлопъ до розуму не дôйде.

Такъ, отже, переживаемъ труднй часы. А переживаемъ ихъ задля свого нерозуму. Задля дурныхъ проводырôвъ, котрй зъ професіи умываня шклянокъ и замѣтаня жидôвского смѣтя стали „редахторами“ и ломѣтачами цареславныхъ. Не такъ давно еще, они не гордили и украинскими курками, котрй оставали зо стола украинцѣвъ та краевыми ковбасами, а днесь и тое имъ смердить, але певно тôлько для того, що тое вôдъ нихъ теперь далеко и лишь слинку поликають, коли чують, що гдесь есть украинска гостина.

Отъ такихъ мае „редахторôвъ“ москальофильска партія!

Лемъ такъ дальше. Достанете ордеръ св. Владиміра, Общество взросте до миліона членôвъ, компаністы станутъ миліонерами, а ты хлопе, якъ бувесь хлопомъ, такъ и будешь.

Не такъ бы намъ робити, братя. Мы повиннй уже разъ порозумѣти свое дѣло и прійти до того переконаня, що мы маемъ не лишь бурити але и будовати щось для себе. Мы ту тôлько роботы маемо, що маючи днесь миліоны, було бы ихъ де подѣти.

Ось яка славна цѣль Народного Емиграційного Дому? А все утихло. Далѣй братя, встаньте, будуйте свое, а побудовавши свое, поможѣть другимъ. За що насъ може хто почитати, если не видить нашихъ дѣлъ? Кожда народнôсть може повеличати ся дѣлами, лишь наша нѣтъ. Єсли бы мы мали Еміґраційный Дôмъ то нашй еміґранты мали бы опѣку и доходъ приходивъ бы на цѣли потрѣбнй американьскимъ Русинамъ. А теперь все иде въ руки чужихъ. А черезъ те нашихъ людей обкрадають, туманять и высилають въ рôжнй найгôршй мѣсця, бо нема кому за ними постояти, бо не мають свого представительства.

Русинъ-Американець.

Зъ Pleasant Home, Man., Canada.

Въ нашôй околици е 3 церкви. Тая, що коло Gimli, св. Ар. Михаила вже скôнчена и посвячена, двѣ другй св. Архид. Стефана и св. Юрія ще не докôнченй. Церковь св. Арх. Мих. вôддалена вôдъ церкви св. Юрія о 12 миль, церковь св. Стефана вôддалена вôдъ церкви св. Юрія о 2 милѣ. Церковь св. Стефана стоить по серединѣ, але близше церкви св. Юрія, бо вôдъ церкви св. Михайла вôддалена 10 миль. Церква св. Юрія начала перша будоватись а то на тыхъ пôдставахъ, що нѣколи не може перейти въ чужй руки и мае бути независима вôдъ латиньскихъ и царославныхъ бискупôвъ. — На жаль однакъ двѣ сусѣднй церкви а властиво ихъ проводирѣ мѣжь собою грызуть ся, пôдозрѣваючи однй другихъ о то, що тіижь записали церковь латиньскому бискупови. Черезъ те ширить ся незгода и годѣ тй церкви докôнчити. — Тожь, щобы справа стала разъ ясною не остае хиба нѣчого иншого якъ тôлько поѣхати разомъ комітетовымъ церкви св. Стефана и св. Юрія равомъ до Арх. въ St. Boniface а тамъ переконаемось хто записавъ свою церковь французкому бискупови а хто нѣ. А на теперь скажу тôлько, що наша церковь св. Юрія хоче бути и есть независима длятого, бо Римъ вôдберае намъ автономію на поли церковнôмъ, бо Пропаґанда для розширеня вѣры хоче нашъ всхôдный обрядъ стерти въ Америцѣ зъ лиця землѣ а насъ Русинôвъ вынародовити и пôддати пôдъ абсолютну власть латиньскихъ епископôвъ. Дальше римскй власти заперли границѣ передъ рускими священиками зъ Галичины а пускають въ Канаду тôлько такихъ, котрй пристануть на тй услôвя, щобы кождый зъ нихъ старавъ ся Русинôвъ привести до послушеньства латиньскимъ епископамъ та щобы маетки церковнй були записанй на французкихъ епископôвъ.

Мы Русины зъ Pleasant Home, Man. а властиво парафія св. Юрія въ Pleasant Home проголошуемо, що наша церква св. Юрія е независима вôдъ Благовѣщеня Пресв. Дѣвы 1903 року и що мы всегда хочемо тую независимôсть подержати, и еѣ передъ всякими ворогами боронити будемо.

Юрко Волчукъ.

M 57

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.
Established 1893
Advertising rates furnished on application.
Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода"
часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:
Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
„ „ пôвъ року 1.00
Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (наперед).
Грошѣ треба посылати въ реджистрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є картонку, котру достанете въ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей достати.
Адресъ: „SVOBODA" 111, Lackawanna Str., OLYPHANT, PA.
Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити, мусить подати намъ, крôмѣ нового, такожь свôй старый адресъ.
Безъименных дописей не принимаємо.
Хто хоче, щобы те, що напише, було друковане въ „Свободѣ" въ Четверъ, мусить прислати рукопись до Олифанту найдальше въ Суботу вечеръ.

Зъ нынѣшнымъ числомъ начинає „Свобода" выходити на вôсьмохъ сторонахъ друку.
РЕДАКЦІЯ.

Сама мѣхъ дере и сама квичить.

Тї слова мимоволї приходять намъ на думку, коли читаємо „посланіє" до народа головного духовного управителя „Обества" — о. Обушкевича. Бо и справдї на инше порôвнане не заслугує крайно фарисейске поступоване сего старого вже та сивого священика. Доки о. Обушкевич не мавъ ще досить грошей та сплачувавъ старокраєвї довги — доси сидѣвъ тихо. Але коли зложивъ собѣ порядну сумку долярôвъ (въ самôмъ Олифантѣ має вôнъ примѣромъ готель, корчму, и другї „проперты" вартости пятнайцять тысячь долярôвъ), то забаглось єму гонорôвъ и парохіи десь въ бôльшôмъ мѣстѣ, де бы була одна красна церковь, небогато працѣ, ну и театры та другї „увеселенія" пôдъ носомъ, бо о. Обушкевичь хочь старый, але любить забавитись... Свою цѣль хотѣвъ вôнъ зразу осягнути тымъ, що „лучивъ ся зъ угорскими священиками и они зробили єго навить почетнымъ членомъ „Соединенія", (та опосля чомусь скинули єго зъ сего „высокого уряду"), але парафіи въ великôмъ мѣстѣ таки єму не дали. Щожь тутъ робити? О. Обушкевичь знавъ, що мѣжь „радикалами" до гонорôвъ не дôйде, бо они держать ся християньскои засады, що хто хоче бути найвысшимъ, той мусить бути всѣмъ слугою, мусить найбôльше працювати для загалу, а о. Обушкевичь звыкъ бувъ працювати тôлько для себе, але не дуже рвавъ ся. Парохіи въ великôмъ мѣстѣ якъ Питсбурґъ и Джерзі Сіті, де суть душпастырами „радикалы", о. Обушкевичь не мôгъ надѣятись, бо годѣ подумати, щобы „радикалы" що привели до порядку тї парохіи, потративши на нихъ много свого часу, здоровля и гроша — тогды коли о. Обушкевичь дбавъ лишь о свою кишеню — теперь доброволно вôддали єму тïнжь. А парохіи тї двѣ о. Обушкевичови дуже сподобались. Щобы до нихъ дôбратись и до гонорôвъ треба было ужити штуки, що о. Обушкевичь и зробивъ. Вôнъ окруживъ себе людьми пôдозрѣлого характеру, давъ грошѣ на „ґазету", и при єѣ помочи ставъ головнымъ духовнымъ управителемъ „Обества". Въ ґазетѣ своєй ставъ вôнъ трубити на весь свѣтъ, що нема въ Америцѣ лѣпшого священика якъ вôнъ самъ. А щобы справдѣ хто не подумавъ, що є и мѣжь другими галицкими священиками добрї люде, то ставъ въ своѣй „ґазетѣ" всѣхъ галицкихъ священикôвъ обкидати болотомъ называючи ихъ безбожниками, атеістами и т. п. Розумѣє ся, що о. Обушкевичь робивъ и робить лишь часть тои всеи роботы самъ лично, а решту выконують єго помôчники, мѣжь котрыми є и такї, що и рôдну маму важились бы продати. Зъ другои зновъ стороны, щобы люде не нарѣкали на него, що вôнъ таку „бурсу" робить мѣжь народомъ, о. Обшкевичь вôдъ часу до часу пише въ своѣй „ґазетѣ", щобы люде не дѣлились на партіи, щобы не сварились, жили по християньски и т. д. а всю вину за теперѣшнї сварнѣ на американьскôй Руси звалює на „радикалôвъ". Чижь се не фарисейство?

Отче Обушкевичь, скажѣть по правдѣ, хто першій зачавъ сѣяти незгоду мѣжь народомъ въ Америцѣ?

Чи „радикалы" чѣпали васъ доки вы не зачали ихъ паскудити? Чи не вы першій зачали ихъ описувати?

Хто першій описувавъ ихъ въ краєвôй ґазетѣ „Посланнику"?

Хто черезъ Боруха описувавъ ихъ въ краєвôй ґазетѣ „Галичанинъ"?

Хто заложивъ и давъ грошѣ на „ґазету", котрои одинокою задачею єсть чернити „радикалôвъ"?

Хто дававъ рады и помагавъ дурному дячкови писати ще дурнѣйшу брошуру?

Хто все и всюды самъ и черезъ своихъ аґентôвъ починає сварки, бійки, процесы противъ „радикалôвъ"?

Въ Олифантѣ. Джерзі Сіті, Питсбургу, Йонкерсъ и другихъ мѣсцяхъ хто першій починавъ робити бурсу, радикалы чи вашй пріятелѣ?

Хто посилає аґентôвъ по плейзахъ, щобы баламутили людей розбивали нашу органѣзацію „Союзъ" и перетягали зъ него братства на свою сторону, чи не вы и ваше „Обество"?

Хто якъ не ваша ґазета „описує" въ кождôмъ своимъ числѣ „радикалôвъ" такъ священикôвъ якъ и людей робôтныхъ та стараєсь представити ихъ передъ другими людьми дерунами, злодѣями, мало що не розбôйниками?

Чи „радикалы" описували васъ коли въ тôй спосôбъ?

Правда „радикалы" пишуть такожь про васъ у „Свободѣ", але пишуть дуже рѣдко и если пишуть коли, то пишуть правду.

Писали про васъ, що вы якъ священикъ не повинни утримувати корчмы въ Олифантѣ и то єсть правда. Въ краю не провадять такого бизнесу навѣть протестантскї люде Христіяны, бо ветыдають ся того, але вы доступили сей бизнесъ жидамъ.

Вулю ще писано про васъ, що вы присягали въ кортѣ, що належите вôдъ айрискаго бискупа и що айрискій бискупъ має право надъ нашими священиками, а се такожь не брехня. Вашй слова чули въ кортѣ всѣ люде и они записанй въ кортѣ чорне на бѣломъ. Такъ само чорне на бѣломъ є записане въ Скрентоньскôмъ судѣ те, що вы спродали рускій цвинтарь.

Що вы въ Mayfield, Pa. приготовили людей до царославія и спровадили для нихъ зъ краю батюшку польско-нѣмецкого москвофіла, чижь се може не правда? Не прецѣнь и теперь держити компанію зъ такими Товтами та публично у вашôй ґазетѣ радите американьскимъ Русинамъ читати царославну ґазету „Свѣтъ" а заказуєте читати „Свободу"!

Чомужь отже кричите, що васъ чернять „радикалы", коли „радикалы" пишуть про васъ лишь правду, а власно вы черните ихъ самй и черезъ своихъ помôчникôвъ.

Таке фарисейство зовсѣмъ не до лиця старому священикови!

Ваша наука, щобы люде жили по християньски та въ згодѣ є добра, але треба не лишь сю науку проповѣдати, треба еще пôсля той науки самому жити.

Выймѣть перше полѣно зъ вашого власного ока и другихъ вашихъ приятелѣвъ, а ажь такъ берѣть ся показувати на скалку въ очахъ „радикалôвъ".

?

Еще разъ Дамаскинъ Поливка, ГЛАВНЫЙ ДУХОВНИКЪ ВÔДЪ „СОЕДИНЕНИЯ".

На домѣ, котрый стоить коло самои рускои церкви въ Northampton, Pa. прибитый великій паперъ — а на нѣмъ великими буквами написано:

! Sheriff's Sale !
Friday, May 29th, 1903.
Дôмъ Дам. Поливки и єго сестрѣницѣ Маріи Шипакъ буде проданый на публичнôй лїцитаціи въ Easton. Pa., 29. мая с. р. о год. 10 рано.

А історія того дому така. Коли лихои памяти привандровавъ ту монахъ Поливка, не мавъ де по паньски мешкати. Рада въ раду зъ людьми — будуймо дôмъ парохіяльный. Понеже тогды люде ще були не скôнчили будовы церкви оджь грошей не мали — о. Поливка великодушно порадивъ имъ, що вôнъ побудує дôмъ, а люде будуть поволи сплачовати довгъ на домѣ и вмѣсто платити рентъ, сплатять въ короткôмъ часѣ дôмъ и будуть мати свою хату. Добродушнї люде послухали, бо якжежь такого великого чоловѣка не послухати. Купивъ монахъ Поливка лотъ за 150 дол. (Чи то були доляры не знати, бо тогды книжокъ парохіяльныхъ не було.) — Але знаємо те дуже добре, що deed казавъ Поливка зладити на свое имя. А щобъ будова дому „парохіяльного" менче коштовала, скликавъ Поливка по роботѣ добрыхъ людей и тї добрї люде выкопали пивницю и самй своими руками и своимъ розумомъ хлопскимъ спорядили цементовый фундамента. За ту роботу достали оденъ кеґъ пива, а декотрымъ заряховано мѣсячну колекту. Тай почалась будова дому. О. Поливка не потребувавъ контракторôвъ. Вôнъ самъ куповавъ дерево, наймавъ робôтникôвъ — але за чїи грошѣ такожь годѣ знати, бо якъ я вже згаднувъ, тогды не було книжокъ доходôвъ и розходôвъ, а чомуж не було — каже Поливка въ листѣ до адвоката Ulrich-a (той листъ є въ моихъ рукахъ), що парохія не мала грошей, щобъ справити потрѣбнї книги. Якъ вже дôмъ бувъ готовый, хитрый Чехъ кинувъ ся до пожичкою. За помочію нѣмецкого католицкого ксьондза (I. R. Seimetz въ Катасакві) удало ся Поливцѣ надути одного богатого Нѣмця зъ Катасакви, (єго имя G. B. F. Deyley) и той пожичивъ на дôмъ $1600.00. Парохіяне думаючи, що дôмъ ихъ, справили цѣле умеблюване, заплатили за руры на воду, за електричне урядженє, справили порядный пецъ до кухнѣ, бойлеръ и взагалѣ всьо, що потрѣбне до дому. Якъ то вже всьо було готове и Поливка осѣвъ въ своимъ домѣ, сказавъ парохіянамъ въ церквѣ, що на домѣ тяжить довгъ 2 тысячъ долярôвъ.*) Се розумѣє ся до крайности обурило парохіянъ. Колижъ зновъ о. Поливка поробивъ манкаменты зъ чеками и утѣкъ въ ночи, боячись попасти въ руки полісменôвъ, та боявъ ся, щобы парохіяне не влѣзли на єго дôмъ, то переписавъ той славный дôмъ на свою сестрѣницю Марію Шипакъ. — Вôдъ 1. апрѣля 1901 до нынѣшного дня не вважавъ Поливка за потрѣбне платити бодай процентъ вôдъ тыхъ $1600. що пожичивъ на дôмъ у Нѣмця въ Катасаквѣ. Одже Нѣмецъ G. Deyley выставивъ дôмъ на публичну лїцитацію, котра вôдбуде ся дня 29. мая с. р. въ Easton, Pa.

Ще кôлька увагъ. Если громада руска схоче купити той дôмъ, заплатить солоно за свою власну працю — заплатить за те, що повѣрила о. Поливцѣ на „сумлѣнє". Се що я написавъ суть факта. А если ихъ треба буде присягою ствердити, кождого часу готовъ передъ нотаремъ публичнымъ присягнути тї кураторе церковнї, котрї въ найлѣпшôй вѣрѣ поручили о. Поливцѣ будову парохіяльного дому.

Несторъ Дмитрôвъ,
рускій священикъ въ Northampton, Pa.

*) Записано єго власною рукою въ книжочцѣ оголошень.

Незавидна робота гр. кат. візітатора.

Нѣ брехню а правду казали старї люде, коли высмѣвали людску чванькуватôсть словами: „Вурять ся горы а зъ нихъ выходить маленьке мишеня." Таке саме и зъ нашою церковною властю въ Америцѣ. Американьскї Русины радили, писали письма до старокраєвыхъ епископôвъ и до Риму, благаючи о єпископа для себе, а тамъ зновъ въ краю такожь радили, шумѣли, ломили собѣ голову, якъ бы то ратувати Русинôвъ въ Америцѣ, ажъ въ кôнци зъ того всего шуму и крику выходить величезный пшикъ въ особѣ о. Годобая, греко-католицкого візітатора. Той візітаторъ приходить до Америки, опиняєсь въ не своимъ окруженю тай въ своихъ вôдносинахъ и сейчасъ єго положенє стаєсь подôбне до сельского хлопського бриська, що заблудивши на ярмарцѣ въ мѣстѣ, блукаєсь тумануватый мѣжь возами, не знаючи куды єму дорога до дому. Зразу візітаторъ оттѣвъ зъєднати собѣ священикôвъ и громады зъ Угорщины, але се єму не вдало ся, бо люде вôдносились до него зъ недовѣрієм а священики байдужно. Галицкихъ священикôвъ візітаторъ поминувъ цѣлковито. Опôсля побачивъ, що тї галицкі священики мають досить впливу мѣжь народомъ тожь попробувавъ ихъ втягнути до своєи орґанізаціи, але тї не пôйшли пôдъ єго руку, бо уважали єго и уважають за простого попа безъ найменшои власти, котрый є собѣ простымъ выславникомъ мадярского правительства. Зъ тои поры значѣнє візітатора упало цѣлковито. Народъ не зважає на него анѣ крихôточки и навѣть самй угро-рускї священики идуть противъ него, жадаючи єго вôдкликаня. Неразъ анѣ не два запытували візітатора яку вôнъ має власть и вôдъ кого, а если має яку най покаже паперы а візітаторъ на те нѣчо; вôнъ заявлявъ лишь голословно, що має власть. И справдѣ о. візітаторъ Годобай має власть и то дуже цѣкаву. Вôнъ купує собѣ за великй грошѣ каменицю въ Scranton, Pa, осѣдає тамъ и жіє собѣ, выконуючи свою власть въ той спосôбъ, що доносить до Угорщины, котрый зъ тутешныхъ священикôвъ зле справує ся, котрый позмѣє внакше думати якъ мадяроны, въ загалѣ подає вѣсти про тыхъ, що почувають въ собѣ руского духа. Ось недавно отець Михаило Балогъ зъ Trauger, Pa., скарживъ ся публично въ ґазетахъ, що о. Годобай, гр. кат. візітаторъ, доносить на него лживй вѣсти до Угорщины. О. Балогъ на стôлько добродушный, що жадає вôдъ о. Годобая оправданя, на якôй пôдставѣ о. візітаторъ очернює єго особу, забуваючи, що платнй аґенти и доніщики неоправдують ся передъ нѣкимъ. Имъ заплачено абы они зробили свою роботу. Такй люде не можуть обилити лишь пошкодити. Сежь знає навить дурный, що о. Годобай побирає пенсію вôдъ мадярского правительства, бо ту въ Америцѣ не платить єму нѣхто. Не удало ся єму пôдгурити людей и стати ихъ наставникомъ то за побираний грошѣ вôдъ мадярского правительства сповняє гôдность інформатора. Чимсь треба доконче заняти ся на тôмъ божôмъ свѣтѣ. Не знати, хто бувъ такій мудрый, що першій вынайшовъ гôдность візітатора для Американьскихъ Русинôвъ, але те на певне знаємо, що жадній аґенты чи жандармы якого небудь правительства не можуть стояти на чолѣ рускои церкви въ Америцѣ. Русины въ Америцѣ, вôльнй горожане и немають нѣчо вспôльного зъ політикою правительствъ а тымъ самымъ не приймуть помѣжь себе жадного жандарма въ реверендѣ хочь бы на єго голову насадили десять єпископскихъ митръ. Мы ту жиемо въ иншôй краинѣ, въ иншихъ вôдносинахъ тожь, и голова нашои церкви мусить числити ся зъ тымъ [станомъ а не зъ жадными правительствами. Подôбнй о. Годобаю візитаторы чи епископы лишь надармо заваджають ту въ Америцѣ и стають безъ потребы людскимъ посмѣховищемъ. Теперь вже минули тї часы, коли можна було людей дурити.

Ст. Мрк.

Що чувати въ свѣтѣ.

Деякі зъ промовъ президента Рузвелта, котрі вôнъ выголошуе въ своѣй аґітаційнôй поѣздцѣ по западныхъ краяхъ Сп. Державъ, е великои ваги. Слѣдна у нихъ цѣла проґрама теперѣшного правительства выложені всѣ змаганя и, щобъ такъ сказати, політичне вѣрую верховодячихъ круговъ. Найбôльше заслугуе на увагу бесѣда президента, выголошена минувшого тыжня въ Сенъ Франсиско, Кал. Ту були порушені всѣ найважнѣйші пытаня політичнои закрашки, мѣжь якими перше мѣсце займала справа т. зв. експанзіи, себъ-то забаганка розширеня границь и пановання поза межами Сп. Державъ. Нынѣ не те, що давно бувало — говоривъ президентъ – мы вже не можемо вдоволити ся тымъ самымъ, що вдоволяло нашихъ батькôвъ. Насъ е теперь о много бôльше, ростуть нашѣ вымоги а въ слѣдъ за тымъ робить ся намъ душно и тѣсно въ давныхъ межахъ батькôвского гнѣзда. И нашѣ очи звертають ся на западъ, мы бачимо тамъ будучнôсть и широке поле дѣланя для себе. Лишь такъ дальше, лишь смѣло треба намъ ити. Дальше предсказуе през. Рузвелтъ, що коли народъ сеи великои републики ще лѣпше зрозумѣе свои интересы, коли бôльше доспѣе, тодѣ, безъ сумнѣву стане ся паномъ Тихого Океана и головнымъ розсадникомъ культуры въ народôвъ, котрѣ замешкали надъ тымъ океаномъ. Все те пôднесе Сп. Державы до такои высочины могутности и славы, про яку нынѣ нѣхто й не мрѣе. Само собою розумѣе ся — кôнчить президентъ — що о все те треба намъ подбати, бо такѣ рѣчи не кидають зъ неба. Щобы дôйти до сего, мусимо мати велику армію, сильну маринарку, ну, и Панамскій каналъ, якій сполучить Тихій океанъ зъ Атлянтійскимъ.

Въ тôй промовѣ президента представленѣ змаганя верховодячихъ круговъ ясно и зрозумѣло. Ихъ задушевнымъ бажанемъ е здѣлати першу мілітарну силу, щобы опосля на взôръ Анґліи розширити свое пановане, дорогою розбоѣвъ и грабежи придбати новѣ кольоніи и новѣ рынки збуту для своихъ товарôвъ. Говорене про якесь „загальне добро краю и народа“ е въ такихъ случаяхъ перестарѣлою крутнею. Така політика приносить хосенъ лишень горстцѣ богачѣвъ, верховодôвъ, а хто не вѣрить, най гляне на Анґлію. Тамъ ведуть таку саму політику, та чи народъ мае зъ неи якій хосенъ? Зовсѣмъ нѣ! Горстка міліонерôвъ пануе и плавае въ розкошахъ, немовъ пирогъ въ маслѣ, а сотки тысячь народа погибае рôкъ-рôчно зъ голоду и нужды.

Безталанныхъ пенсилвенійскихъ майнерôвъ стрѣнувъ новый заводъ. Якъ звѣсно, передъ кôлькома тыжнями перейшло въ краєвôмъ соймѣ, въ Гарисбурґу 4 ухвалы въ хосенъ майнерôвъ, а именно: ухвала, щобы тона угля, выдобутого черезъ майнера, не важила бôльше якъ 2 240 фунтôвъ, щобы по всѣхъ копальняхъ була введена 8-годинна доба працѣ и примусова инспекція майнôвъ, а також, щобы выключити зъ майнôвъ всѣхъ хлопцѣвъ понизше 16 лѣтъ. Въ першôй хвили здавало ся, що тѣ ухвалы станутъ ся закономъ и принесуть майнерамъ значну полекшу, а тымъ часомъ инакше склало ся. Новый ґубернаторъ Пенсилвеніи, Пенипекеръ выбраный голосами робôтникôвъ, выкинувъ оногды три першѣ ухвалы, оправдуючись тымъ, що мовлявъ, они неконституційнѣ. За те той самъ ґубернаторъ пôдписавъ зъ великимъ поспѣхомъ ухвалу сенату, якою въ цѣлôй Пенсилвеніи значно обмежено свободу прасы. И се друге було конституційно!... Чи не смѣшно? Панъ ґубернаторъ давъ ся пôзнати за однымъ заходомъ, кому вôнъ катъ, а кому братъ.

Повстане Морôвъ, одного зъ найхоробрѣйшихъ племенъ на Филипинахъ, мало вже зовсѣмъ упасти. Послѣднѣ вôддѣлы повстанцѣвъ, якъ доносять зъ Манилѣ до департаменту вôйны у Вашинґтонѣ, розбивъ передъ кôлькома днями капітанъ Першинґъ, котрый найбôльше заслуживъ ся въ подавленю сеи ворохобнѣ. Изъ своимъ вôддѣломъ перейшовъ цѣлый островъ Мінденео, чого нѣхто доси не мôгъ доказати, здобувъ кôльканайцять крѣпостей и поборовъ Морôвъ въ 15-охъ битвахъ. Найдовше боролися и опирали противъ американьскои переваги жителѣ гôрского дистрикта надъ озеромъ Лянадо, котрыхъ числять на 100 тысячь душь. Капітанъ Першинґъ вспѣвъ одначе окружити ихъ головнѣ силы недалеко мѣста Тарака и побороти по 3 днях опору. Въ сѣй битвѣ погибло 9 начальникôвъ поменшихъ областей, оденъ султанъ и богато найхоробрѣйшихъ борцѣвъ. Кромѣ того кôлькасотъ Морôвъ заполонено а прочѣ такъ упали на дусѣ, що порѣшили перервати дальшу борбу и признати надъ собою верховну власть Сп. Державъ.

Въ мѣстѣ Манилѣ знову появила ся чума и почала лютувати зъ цѣлою силою. Єи жертвою падае чимразъ бôльше людей такъ, що иногдѣ лучае ся по 30 случаѣвъ смерти денно. Найбôльше погибае Хінцѣвъ. Санітарный урядъ и поліція дѣлають що можуть, абы обмежити страшну пошесть, але доси безъуспѣшно.

Противъ-жидôвскѣ заворушеня выбухають дальше по цѣлôй Украинѣ и Росіи, зазначуючи свôй походъ трупами, кровью и згарищами. Минувшого тыжня прійшло до грôзныхъ подѣй въ Тересполю, коло Одесы. Тысячна товпа христіянъ кинула ся тамъ на жидôвъ и убила або покалѣчила до 100 осôбъ. Кромѣ того понищено и ограблено богато жидôвскихъ домôвъ. Власти обсадили мѣсто вôйскомъ и зарядили слѣдство. — Вѣсти про мобілізацію російскои арміи не перестають шибати ся по европейскôй прасѣ и родити рôжнѣ здогады та коментарѣ. Передъ пятьма днями выдано приказъ, абы мілітарный обвôдъ Одесы, до котрого належить ґубернія Херсоньска, Єкатеринославска, Туриньска и Бесарабія, бувъ приготованый до мобілізаціи. Наслѣдкомъ сего все тамъ такъ уладнано, немовъ бы за кôлька днѣвъ мала розпочати ся вôйна. Противъ кого зброить ся царь-батюшка, кого мае на оцѣ и хто ему не по нутру? — се все еще зачисляе ся до загадокъ.

Французке правительство мае безлѣчь грижѣ зъ клерикальною партією и духовными конґреґаціями. Гордѣ монахи,, котрыхъ засуджено на прогнане зъ цѣлои Франціи мстять ся въ сей способъ, що пôдбурюють противъ правительства найтемнѣйшѣ круги населеня и нѣякъ не хочуть ити добровôльно зô своихъ монастирѣвъ. „Мы вступимо ся лишень передъ силою“ говорять монахи и бють правительственныхъ комісарôвъ, котрѣ приходять выдаляти ихъ, не допускають представителѣвъ власти до опечатаня монастирѣвъ, перемѣняють костелы и монастирѣ въ военнѣ крѣпости, звôдки боронять ся противъ вôйска и жандарміи, уряджують крикливѣ демонстраціи и пр. Въ наслѣдокъ сего прямо кипить теперь у Франціи монаша вôйна. Въ Марсиліи, Больоніи, Нантъ, Бордо, Версалю и Парижи вôйско здобувало штурмомъ монастирѣ при чôмъ покалѣчено а навѣть убито чимало людей. До того, якъ доносять до американьскихъ дневникôвъ, монахи вôдгрожують ся, що выкличуть революцію въ цѣлôй Франціи и повалять французку републику. Чи имъ се удасть ся, можна сумнѣватись, але за те нема сумнѣву, що такѣ подвиги не до лиця людямъ, котрѣ зовуть себе слугами божими. Та-жь кождый монахъ мае бути слухняный и покорный, наслѣдувати Христа, признавати кожду власть (бо она вôдъ Бога походить) и любити навѣть ворогôвъ своихъ. Де-жь щезли тѣ ихъ прикметы?

Туреччина намагае ся всѣма силами, щобы подавити повстане въ Македоніи але все дарма. Македонцѣ, помимо чисельнои переваги ворога, держать ся добре и жалять Турка, неначе осы. Въ битвѣ, зведенôй оногды пôдъ Ґорстовомъ, поборöли они сильный вôддѣлъ турецкого вôйска и спонукали его до утеки. Около 50 Туркôвъ було при тôмъ убитыхъ, а 100 раненыхъ.

Вылѣзло шило зъ мѣшка.

Ню Йорска „ґазета“ въ своимъ 16-ômъ числѣ высказала всю „правду“ яку знала за бѣдного епископа Серафима, въ статѣ „Пересторога для Канадійскихъ Русинôвъ“.

Гей панове, где вы були перше? Перше, кажу, тогды, коли тôлько Серафимъ приѣхавъ до Сп. Державъ, коли вы друковали ему всякѣ листки, якъ „Возваніе“ въ 1000 примѣрникахъ. Чи се не ваша робота? Скажѣть будьте ласкавѣ! Де якъ не въ вашôй редакціи и вашими черенками друковане „Возваніе“, на котрôмъ есть портретъ епископа Серафима а на долинѣ пôдписъ „Серафимъ, Митрополитъ Американьскій.“ Чи не вы панове тото друковали? А теперь черните чоловѣка, котрый вамъ нѣчого не виненъ и кричите на цѣле горло, що Серафимъ обманщикъ!! О, пôдлѣ фарисеѣ! Коли зналисьте певно, що Серафимъ не е епископъ то чому друковалисьте его „Возваніе“? Єсли вôнъ не епископъ, то чому не наведете намъ правдивыхъ фактôвъ? Чому его за обманъ не арештуете? Тажь васъ тамъ Москалѣвъ гукъ! Се дуже ясно показуе, що Серафимъ е епископомъ, але лише не такимъ якъ вы хочете. Єслижь вôнъ не е нимъ, то пощо вы друковали листки? Єсли зналисьте правду и „правдою“ звете свою „ґазету“ то чому не написалисьте тои правды, але брехню пишете? У насъ суть листки тотѣ, що вы друковали а на нихъ въ сподѣ надруковано такъ: „изъ типографіи Правды“. Теперь вже бачимо, що вы лишь тому служите, хто доляры вамъ дае, а якъ перестане давати, то обкидаете его болотомъ за то, що не пôшовъ за вашимъ мудро-дурнымъ москвофульскимъ гласомъ.

Теперь слухайте! У васъ е російскій конзуль пôдъ бокомъ, у васъ епископъ Тихонъ, у васъ арабскій архимандритъ, у васъ попôвъ гукъ! Серафимъ зô своими паперами не крыесь, а на нихъ е печати російского нотаря. Чому вы се не донесли конзулеви? Хиба всѣ разомъ брешете! На нихъ печать патріярха и пôдпись, такожь пôдпись и печать ситимейора Ню Йорского. Чому вы не арештували обманьщика тамъ, або не телеґрафували до уряду канадійского знаючи, що вôнъ ту святить попôвъ и дае грамоты? Чи вы на тôлько дурнѣ чи безличнѣ, що не знали сего, що не то митрополитомъ самого себе зробити, але простымъ попомъ противить ся законови кождои цивілізованои державы, а чоловѣкъ, що се зробивъ бы, попавъ бы ся на кôлька лѣтъ до тюрмы?

Вы знали за чимъ вôнъ ѣхавъ до Канады и пôдъ носомъ вамъ посвятивъ двохъ, чомусьте его не арештували? Выжь зовете себе проводниками руского народа въ Америцѣ. Зробѣть же се теперь, бо лѣпше пôзно якъ нѣколи, хотяй вы мали се зробити въ початкахъ а було досыть часу за шѣсть мѣсяцѣвъ Сарафимового бутя у васъ. Инакше мусимо уважати вами поданѣ вѣсти про Серафима пôдлою брехнею и безбожными клеветами.

Теодоръ Стефаникъ,
ново-упеченый пôпъ.

Дописи.

Зъ Rio Claro, Бразилія.
Апрѣля 2. 1903.

Недавно сему стало ся у насъ велике нещасте. Почалось оно зъ того. Є тутъ двохъ вендарôвъ (корчмарôвъ) оденъ Русинъ, другій Бразиліець. Коли Русинъ-корчмарь не хотѣвъ деякимъ Русинамъ давати на боргъ пити, то они змовились разомъ зъ корчмаремъ Бразилійцемъ, напали на дôмъ Русина корчмара, его зъ жѣнкою побили, дѣти повыкидали черезъ вôкна а кромѣ того розбили куферъ и украли 2.000 мілрейсôвъ. Кажуть, що сей Бразиліець убивъ свою жѣнку и кôлькохъ людей — а однакъ его выбрали комісаремъ та ще знайшлись такѣ нашѣ Русины, що змовившись зъ нимъ напали на свого чоловѣка. Русинъ корчмарь заскарживъ Бразилійця до суду въ Rio Claro, але тутъ не хотѣли ему справы зробити, бо боялись сего розбишаки. Тогды той Русинъ, Корханъ ему имя, взявъ собѣ свѣдка Олексу Наревача и пôшовъ на скаргу до австрійского конзуля, до Куритибы. Коли повертали домôвъ, напали ихъ 12 Бразилійцѣвъ и дуже ихъ побили. Пôзнѣйше зачали ихъ провадити до одного свояка того Бразилійця, але Корханъ по дорозѣ утѣкъ, а Ол. Наревача выбили и вôнъ вернувъ домôвъ ажь на другій день. Коли Корханъ вернувъ домôвъ, то прійшовъ комісарь и хотѣвъ его взяти зъ собою межи Бразилійцѣвъ, але Русины, 31 хлопа заступили ему дорогу и сказали, „коли ты комісарь та хочешь зъ нимъ що робити, то роби тутъ на кольоніи. Тогды комісарь выйнявъ факъ, такій великій нôжь и порубавъ 11-омъ людямъ головы. А на другій день прийшовъ рано уоруженый до Олексы Наревача зъ своимъ зятемъ и сыномъ и ще однымъ чоловѣкомъ та начали добуватись до хаты. Наревачь не хотѣвъ пустити, тогды они стали стрѣляти зъ карабінôвъ и револьверôвъ до хаты. Жѣнка и дѣти понастрашувались, стали кричати и заводити, жѣнцѣ зôрвала одна куля хустину зъ головы а одна потрафила еѣ въ руку. Олекса казавъ жѣнцѣ и дѣтямъ покластись на землю а самъ ставъ черезъ вôкно стрѣляти. Стрѣливъ разъ и комісарь упавъ неживый а сынъ и зять и той четвертый, що бувъ зъ ними поутѣкали. Въ судѣ Олексѣ не було за те нѣчого, бо вôнъ боронивъ въ своѣй хатѣ себе и свою родину. Але въ рôкъ и 5 мѣсяцѣвъ пôзнѣйше напали на него 27 Бразилійцѣвъ въ ночи. Вôнъ бувъ тôлько самъ дома. Оденъ стрѣливъ ему въ ногу, той зôрвавъ ся вхопивъ за револьверъ и стрѣливъ одному Бразилійцеви въ груди, потôмъ другому, але револьверъ якось выпавъ ему зъ рукъ. Тогды вôнъ вхопивъ великій нôжь и порубавъ 14 Бразилійцѣвъ, але въ той бійцѣ зôставъ на смерть убитый. Його сынъ поѣхавъ опôсля до Куритибы на скаргу до конзуля, щобы розповѣсти якъ Бразилійцѣ мордують Русинôвъ. Коли по 3 мѣсяцяхъ вернувъ назадъ, то Бразилійцѣ стали строитись на него за те, що ходивъ шукати права и хотять и его убити.

Евстахій Наревачъ.

(Сынъ просить нашу редакцію писати до Европы до старшины, щобы йому не роблено кривды. Мы занадто далеко вôдъ Европы, щобы могли се зробити, але сподѣемось, що европейскѣ Русины постараються ся розслѣдити сю справу и, єсли можна, устно представити еѣ де треба та жадати направы лиха. Ред.)

— **Баль** устроеный сестрицнымъ братствомъ св. Ольги въ Ню-Йорку (г. м.) на доходъ тамошнои молоденькои рускои школы удавъ ся пôдъ кождымъ взглядомъ якъ найкрасше. Гостѣ забавляли ся въ якъ найлѣпшôмъ порядку и прилично. На той баль заблукалось двохъ Ню-Йорскихъ москвофулôвъ, яко делеґаты вôдъ „пободжнои газеты“ и въ капелюхахъ крутились по кутахъ галѣ, бо жадна дѣвчина не хотѣла зъ ними танцювати.

— **Перейшла** на гр. к. вѣру одна лютеранка въ Jessup, Pa. 17-го Мая, с. р. Обряду хрещеня довершивъ о. Андр. Годобай.

— 4000 Русинôвъ зъ Галичины выѣхало до Прусъ на заробôтки по конецъ Апрѣля 1903 року.

На руску лемковску бурсу въ Новôмъ Санчи на руки о. Пôдгорецкого зложили:

Пайза Феленчакъ зъ Бломфілдъ,	$2.00
Стеф. Евстахевичъ зъ Елизабетъ	1.00
Мих. Свѣтичъ „ „	25
П. Т.	50
Феппа Кокулякъ зъ Джерзі Сити	25
Марка Ванатъ „ „ „	25
Разомъ	$4.25

Посылайте жертвы на адресу:
Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Справы „Союза.“

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный предсѣдатель	о. М. СТЕФАНОВИЧЪ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.
Головный секретарь	С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касіеръ	АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.....М. Кравчишинъ Northampton, Pa.

Заст. касіера.....И. Глова Excelsior, Pa.

Радни:

М. Турокъ.....Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.....Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ.....Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь.....McKeesport, Pa.
Андрей Добошь.....Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ.....Yonkers, N. Y.

Ихъ заступники:

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str., „ „
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

ПОСМЕРТНІ † ВѢСТИ.

Лепакъ Йосифъ, членъ Р. Н. С. В. 53., любый сынокъ Петра Лепакъ, члена Р. Н. С. въ Питсбурґу въ 7. роцѣ житя.

Федорчакъ Олена, жена Александра, члена Р. Н. Союза, упокоила ся 8. Апрѣля 1903.

Бодзьохъ Касперъ, членъ бр. св. Арх. Мих. и Р. Н. Союза, Вôддѣлъ 41. упокоивъ ся 26. Апр. 1903.

Вѣчная ѣмъ память!

Квітъ

на $300.00, словами триста долярôвъ, котрі я Катерина Хованець отримала яко посмертну запомогу по моимъ мужу Павлѣ Хованець зъ головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Olyphant, Pa., Мая 14., 1903.

Свѣдки: Юрі Хилякъ, Иванъ Борсукъ.

Катерина Хованець (власноручный пôдписъ)

Вôдъ мѣсцевого Уряду Р. Н. Союза въ Америцѣ. Вôддѣлъ 3.

Печатка — Юрій Хилякъ, предс., Михайло Паздрій, секр.

На церковь, на церковь!

РУСКІЙ ВЕЧЕРОКЪ для науки, розривки и забавы вôдбуде ся въ Ансоніи, Конн. дня 30. мая с. р.

Комітетъ постаравъ ся о вôдступлене на ту цѣль гарнои салѣ въ новôй плебаніи, коло Церкви. Въ програму вечерка входять спѣвы, декламаціи, вôдчитъ, пречудні продукціи ґрафофону и велика фантова льотерія, на котрôй кождый може выграти щось красного. Мѣжь инчими есть до выграня хорошій люксусовый зиґарокъ поставный и два золоті перстенѣ.

Доходъ зъ вечерка призначеный на Церковь. — Вступъ лишень 40 центôвъ вôдъ особы. Початокъ точно о год. 7. вечеръ. Білеты можна набути передъ вечеркомъ у всѣхъ бизнесістôвъ рускихъ въ Ансоніи и Дербѣ а въ день вечерка при касѣ вôдъ год. 6.

Ану! сходѣть ся усѣ старі и молоді!

Комітетъ.

Переписка редакціи.

Хто приславъ намъ листъ зъ New Haven, Conn. безъ пôдпису нехай звôлить написати намъ ще разъ. — Ред.

Въ справѣ календаря на 1904 р.

Незадовго зачне ся друкувати календарь »Р. Н. С.« на рôкъ 1904, длятого просить ся всѣ рускі громады въ Сполуч. Державъ, Канадѣ и Бразиліи, щобы дали до календаря фотоґрафіи своихъ церковь, парафіяльныхъ домôвъ, школъ чи читалень, брацтва, шкôльныхъ дѣтей и т. иншихъ образкôвъ, вôдносячихъ ся до житя бутя Русинôвъ въ Америцѣ. До кождого образка треба подати коротке пояснене що той образокъ представляе, коли була побудована церковь, школа и т. д., коли було засноване брацтво школа, читальня и. т. д. Кôлько членôвъ, маеткү, хто бувъ головнымъ и заслуженымъ основателемъ. Ті образки що вже були помѣщені въ календаряхъ минулыхъ роковъ не треба подавати вдруге. „Котъ“ зъ фотоґрафіи мусить собѣ интересована сторона сама заплатити.. Се дорого не коштуе, бо найбôльше 3 до 4 доляры. Рôвножь вôдзываемо ся до нашихъ рускихъ бизнесменôвъ, щобы подавали до календаря свои оголошеня. Се недорого буде коштувати, бо за оденъ цаль (inch) оголошеня доляра и чвертъ, а за кождый слѣдуючій цаль по .50 центôвъ. Бизнесмены можуть подавати до оголошень також свои фотоґрафіи. За всѣ оголошеня платить ся напередъ. Въ справѣ оголошень якъ и у всѣхъ справахъ, вôдносячихъ ся до календара, треба писати до: Rev. St. Makar Mt, Carmel, Pa. Тамъ треба також засилати грошѣ. Просить ся секретарѣвъ брацтвъ, щобъ заняли ся выжь згадаными справами а якъ самі неможуть то най выберуть якого чоловѣка, щобы ставъ аґентомъ. Той аґентъ най зголосить ся до о. Ст. Макаря въ Mt. Carmel, Pa а вôнъ подасть ему всѣ потрѣбні инструкціи. Такій аґентъ буде заплаченый за свою роботу. Треба ту завважати, що календарь выдае «Р. Н. Союза« своимъ коштомъ, а доходъ зъ розпродажи календара пôде до касы »Р. Н. Союза«, тожь най члены нашои орґанізаціи займуть ся щиро и скоро тымъ всѣмъ, що ту написано.

Убитый стрѣткарою.

Въ Buffalo, N. Y. мешкавъ Русинъ именемъ Петро Олѣяръ, зъ села Одреховы, Сяноцкого повѣту, въ Галичинѣ. Бувъ то чоловѣкъ еще молодый, бо мавъ лишь 29 лѣтъ и нежонатый. Зъ початку належавъ до нашого братства св. Йоана Хрестителя и до Союза щось зо 3 роки, але коли вôдъѣхавъ до Канады на роботу, то занедбавъ платити до братства и до Союза и такъ переставъ бути членомъ. Минувшого тыжня поѣхавъ зъ краянами до Наяґара Фолсъ и тамъ постигло его велике нещасте, бо коли въ Недѣлю 17-го Мая ѣхавъ на байсиклю, найдôйшла стрѣткара и забила його на мѣсци. Видите братя, якъ то неразъ и молодого чоловѣка може смерть заскочити а тогды нѣ ся выкупити нѣ выпросити нѣхто не потрафить. Уважайтежь на себе и кождый хто не належить до „Союза“, нехай ся чимъ скорше запише до тои нашои рускои орґанѣзаціи, бо инакше може неразъ такъ трафити, що анѣ не буде кому вашѣ тѣла по людски похоронити.

Н. Серединьскій, секретарь Союза.

Вôдозва

до членôвъ американьскои робôтничои юніи льокального вôддѣлу № 3. („United Industrial Labor Union — Local branch 3“). въ Jersey City, N. J. и тутешныхъ та околичныхъ Русинôвъ-робôтникôвъ.

БРАТЯ РОБÔТНИКИ!

Напротивъ насъ робôтникôвъ стоить ворожа — з'орґанізована сила т. зв. „Тросты“. Длятого и мы не можемо дальше жити кождый зъ осôбна для себе, але всѣ мусимо стояти за одного, а оденъ за всѣхъ! Приступаймо громадно до америк. робôтничыхъ юній бо лишь въ той спосôбъ мы робôтники будемо могли выбороти собѣ лѣпшу будучность.

Отъ и у насъ въ Джерзі Сити д. 15. дец. 1903 р. заложивъ ся третый вôддѣлъ робôтничои юніи — пôдъ назвою „United Industrial Labor) Union — Local-branch № 3“, до котрои належить вже высше 100 членôвъ Русинôвъ и тому головный зарядъ юніи згодивъ ся, абы мы Русины мали тутъ свôй власный мѣсцевый зарядъ и вôддѣлъ! Мѣсцевыми урядниками суть выключно Русины.

Предсѣдателемъ бувъ выбраный зразу Климентій Ющакъ, однаковожь члены дня 3-го б. р. на мітинґу выбрали на его мѣсце тымчасово другого, а именно Семана Барну, котрый мае право отворити слѣдуючій мѣсячный а заразомъ и надзвычайный мітинґъ дня 1. н. ст. юнія. Прошу, абы на сей день всѣ члены нашои юніи явили ся точно о годинѣ 8 вечерь въ гали 38 Greene Str. Jersey City, N. J., бо мусимо выбрати собѣ сталого предсѣдателя и збирати мѣсячне за май и юній. Потôмъ здадуть справоздане делеґаты Семанъ Барна, Иванъ Падла и Мих. Келичава, котрымъ поручено довѣдати ся о другихъ тутейшихъ льокальныхъ вôддѣлахъ и о станѣ маетку цѣлои юніи. Мѣсячне выносить лишь 25. ц. Слѣдуючого мітинґу будемо принимати новыхъ членôвъ еще безъ вступного. Цѣль юніи есть старати ся о лѣпшу платню а о коротшій часъ працѣ, о роботу для членôвъ абы оденъ другому помагавъ во всѣмъ, а если кому стане ся кривда, то всѣ за одного стануть въ оборонѣ. На выпадокъ страйку удѣляе помочи ґоловна каса юнійна, а слибъ коли не выстарчило грошей, тогды удасть ся зъ просьбою о помôчь до другихъ юній американьскихъ.

Юнія не зважае на народности, але пріймае всѣхъ чесныхъ, вытревалыхъ та характерныхъ робôтникôвъ, котрі розумѣють справу робôтничу и обовязують ся точно сповняти приписы юніи.

Тожь кому лежить на серци лѣпша будучность и житє не тôлько насъ робôтникôвъ, але також и молодшого поколѣня, а тымсамымъ и своеи родины, нехай довше не зволѣкае, але сейчасъ приступить до насъ, бо що рôкъ стае тяжше жити намъ робôтникамъ на вôльнôй земли Вашинґтона!

Пробудѣмъ ся, подаймо собѣ взаимно руки, станьмо вôдважно до борбы зъ „тростами“, котрі насъ вызыскують безъ мѣры и укорочують житє не тôлько наше, але й нашихъ родинъ.

Борѣмъ ся, а поборемо!

Андрей Сандовичъ
секретарь третого льокального вôддѣлу юніи пôдъ назвою: „United Industrial Labor Union“ въ Джерзі Сиħі, Н. Дз.

Дещо про руску кольонію въ Franklin Furnace, N. J.

Въ стейтѣ Нюджерзі, 60 миль вôдъ Джерсі Сіти лежить маленьке мѣсточко Franklin Furnace. Наоколо суть прекрасні фармы зъ помежи котрыхъ одна 105 акрôвъ займаюча належить до нашого Русина, Романа Ковалика, родомъ зъ Радехова (Галичина.) Вôнъ передъ 15 лѣтами прибувъ зъ родиною до Сполученыхъ Державъ; 2 мѣсяцѣ робивъ въ фабрицѣ въ Джерзи Сиħі, але та робота ему не подобала ся и вôнъ поѣхавъ до Florida N. Y. (близько Френклинъ) де працювавъ у порядного Америк. фармера 3 роки, вôдтакъ на спôлку управлявъ цебулю; одного року засѣявъ бувъ 35 акрôвъ цебулею однакъ градъ збивъ еѣ и тогды стративъ около $4000. Тымъ трохи засмученый повернувъ зъ родиною назадъ до краю и тамъ купивъ собѣ господарство за 4000 зр. Але податки и драчѣ его знеохотили. Передъ кôлькома мѣсяцями повернувъ вôнъ назадъ зъ цѣлою родиною до Америки и въ Френклінъ Форнесъ купивъ згадану фарму за $8000; одну тысячку давъ готѣвкою а решту довгу сплачуе ратами, найменше по $300 рôчно. Понеже та фарма находила ся въ рукахъ Анґлика длятого и дôмъ, и стайнѣ шопы, возовнѣ и все есть въ якъ найлучшôмъ станѣ.

До фармы належить 12 коровъ, машины господарскі, возы, машина до штучного выгрѣваня курять, качокъ, при помочи тепла и т. д.; прекрасный садъ зъ 5000 деревами овочевыми рôжного ґатунку. Коло хаты уже самъ Коваликъ засадивъ цвѣты и бôльше деревъ овочевыхъ.

Лѣса есть до 20 акрôвъ; земля въ бôльшôй части чорна (чорноземъ) и плодовита. Въ осени буде посилати свого одного хлопця до фармерскои школы. Въ Franklin Furnace суть копальнѣ (майны) руды зъ котрои выробляють въ тамошныхъ електр. млинахъ (вынахôдъ Едисона) рôжну фарбу. Тамъ роблять нашѣ Русины за $1.54 денно а т. зв. рунеры дôстають $1.98. Робота не есть тяжка, а околиця здорова. Длятого тамъ моглобы бôльше нашихъ людей дôстати роботу въ майнахъ або въ млынѣ. — Єслибы хто хотѣвъ тамъ дôстати роботу або на фармахъ, або еслибы хто хотѣвъ тамъ купити собѣ фарму (бо пару Анґликôвъ хоче продавати), то нехай напише до Романа Ковалика, Franklin Furnace, N. J. Box 170. — Въ домѣ згаданого Ковалика основавъ ся дня 5 мая б. р. М. Р. Н. Союзъ (якъ було оголошено въ ч. 20. Свободы). Згаданого дня вôдправивъ я тамъ також Службу Божу и майже всѣ присутні приступили до сповѣди. --- Єсть надѣя, що тамошна руска кольонія взросте и що до року постараують ся о свою власну каплицю.

О. Николай Пôдгорецкій.

Подяка.

Ансонія, Conn., Апрѣля 16, 1903.

Ансонійска громада церк. и комітетъ церковный просять ласкаво помѣстити нижеписану подяку.

Вѣдомо всѣмъ Пв. читателямъ „Свободы“ яке нещасте лучило ся въ насъ. Бл. п. О. Антоній Бончевскій захорували, однакъ силовались до послѣдной хвилѣ свои обовязки повнити и насъ пôддержувати о скôлько могли, нехай земелиця перомъ имъ буде а Господь сотворить „вѣчную память“.

Єще въ часѣ слабости, коли вже о. А. Б. цѣлкомъ пôдупали на здоровлю, о. Арданъ до остатнои хвилѣ заступавъ ихъ въ парафіи такъ, що мы кождои недѣлѣ и Свята мали богослужене въ нашôй церкви зъ выняткомъ тои смутнои, памятнои, нами нѣколи незабутои Недѣлѣ 25. Януара сего року, въ котру бл. п. о. А. Б. померъ. Похорономъ займивъ ся о. Арданъ въ порозумѣню зъ Радою Духовною и комітетовыми церк. и можна смѣло сказати, що похоронъ выпавъ величаво, якъ то признавали и инші народности, кажучи, що еще такого похорону нѣколи не видѣли.

По похоронѣ зôбрали ся Всч. оо. Духовні въ помешканю парохіяльнôмъ и до нихъ удала ся рада церк. зъ просьбою о опѣку осиротѣлои нашои парохіи, на що получила прихильну вôдповѣдь. Вôдъ часу смерти и похорону бл. п. о. А. Бончевского зайнявъ ся нами сиротами о. Арданъ и причинивъ ся немало до розпочатя будовлѣ приходского дому, зъ чого Ансонійска парафія и рада церковна дуже вдоволена и рада буля, щобы о. Арданъ и на довше у насъ зôставъ, однакъ о. Арданъ не згодивъ ся на тое. На томъ мѣстци складаемо прилюдно щиро-сердечну подяку о. Арданови за его труды, пораду и опѣку.

За стaранемъ Всч. Рады Духовнои въ першихъ дняхъ Апрѣля с. р. прибувъ до насъ о. Александеръ Уліцкій, доперва зъ краю приѣхавшій священикъ, по котрôмъ сподѣемо ся, що пôде слѣдами бл. п. о. А. Бончевского и попровадить нашу парохію такъ, щобы могла рôвнати ся и выпередити давнѣйші парохіи въ Америцѣ.

Всечестнѣйшôй Радѣ Духовнôй, за скоре и совѣстне полагоджене нашои справы такъ, що мы не мали жаднои перервы въ нашôй роботѣ, засилаемо нынѣшнымъ сердечну подяку за ихъ труды и стараня около добра нашои парафіи.

Мы зъ вами разъ на все.

За громаду и комітетъ церковный въ Ансоніи, Конн.

Гавріилъ Дзядикъ, предсѣдатель.
Дмитро Сидорякъ, секретарь.
Михайло Пôдбережнякъ, касіеръ.

Запрошене

Брацтво Успенія Пресвятои Богородицѣ въ Northampton, Pa., запрошуе всѣ мѣсцевй и околичнй братства и всѣхъ Русиновъ на торжествене посвячене Руского Цминтаря въ Northampton, Pa, котре вôдбуде ся дня 30-го Мая 1903 року (Decoration Day.) Служба Божа розпôчне ся о 8-ôй годинѣ рано; по службѣ всѣ братства вырушать зъ парадѣ на цминтарь, де вôдбуде ся посвячене тогожь.

По посвяченю буде баль. Члены брацтва Успенія Пресв. Богородицѣ мають всѣ явити ся на той славный день въ повнôй парадѣ, шапкахъ, вôдзнакахъ и т. д.

Вôдъ Уряду Братства Успенія Пресв. Богородицѣ въ Northampton, Pa.

Микола Кравчишинъ, предсѣдатель,
Михайло Петрикъ секретарь.

— Хочете правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маетокъ, дôстати сплатокъ, сколектовати грошѣ вôдъ довжниковъ або увôльнити ся вôдъ войсковои екзецирки, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вôнъ вамъ всьо зробить якъ найлѣпше и скоро.

ВСЯЧИНА.

Не бувъ Єзуитъ.

Пытаешь, чи Йона, пророкъ, нинѣ-[вѣтскій,
Бувъ місіонарь єзуитскій?
Нѣ, не могъ буть. Ось въ чомъ [хиба:
Проковтнула Йону рыба;
Єзуитъ-же, ручу вамъ,
Проковтнувъ-бы рыбу самъ.
Не бувъ Єзуитъ. бо та рыба без-[вѣсна
Три дни его мала въ нутрѣ и .... [не трѣсла.

Великодушный царь.

Зъ давныхъ давенъ царь російскій
Позволя своимъ дворянамъ:
Можешь мати душъ хочь тысячь,
„Лишень розуму не тра намъ.“
Переклад зъ К. Гавлічка Боровского.

Свѣтъ въ числахъ.

— Въ 1898 роцѣ выпили въ Росіи 4 міліоны 398 тысячъ ведеръ горѣвки.

— Довги Анґліи выносять 4000 міліоновъ доляровъ.

— Въ 1853. роцѣ числило мѣсто Ню-Йоркъ 1120 жителѣвъ, въ 1800. р. 60 тысячь, а нынѣ належить оно до найбôльшихъ мѣстъ въ свѣтѣ.

— Конскрипція дѣтей въ Черновцяхъ. на Буковинѣ, выказала 9365 обовязаныхъ до шкôльнои науки. Зъ тыхъ ходить до публичныхъ шкôлъ народныхъ 6262, до шкôлъ приватныхъ 1850, дома вчить ся 187, а въ середныхъ школахъ 735. Несповôбныхъ до школы было: 23 глухонѣмыхъ, 16 слѣпыхъ, 17 недоумковъ, 120 калѣкъ. Здоровыхъ дѣтей остае безъ науки 155. Подля народности е тамъ 4761 нѣмецкихъ, 1869 рускихъ, 1418 румунскихъ, 1294 польскихъ а 33 иншихъ дѣтей. Подля вѣроисповѣданя е 3007 жидôвскихъ, 2488 римо-катол., 2405 право славныхъ, 919 греко-католицкихъ, 516 евангелицкихъ а 30 вôрменокатолицкихъ.

— Въ 1902 роцѣ выемигровало зъ Австріи за пашпортами 48 тысячъ осôбъ до Америки. Розумѣе ся що безъ пашпортôвъ пôйшло въ трое только.

Boys who make Money after School Hours

Over 3000 Boys in various parts of the country are making money in their spare time selling *The Saturday Evening Post*. Some make as much as $10.00 and $15.00 a week. Any boy who reads this can do the same.

In a dainty little booklet, which we will send to any boy free, the most successful of our boy agents tell in their own way just how they have made a success of selling

The Saturday Evening Post

There are many stories of real business tact. Pictures of the boys are given. Send for this booklet and we will forward with it full information how you can begin this work. No money required to start. We will send Ten Copies of the magazine the first week free. Write to-day.

The Curtis Publishing Company
485 Arch Street, Philadelphia, Pa.

ВЪ СУБОТУ ДНЯ 30. МАЯ 1903 Р. (DECORATION DAY) буде ВЕЛИКІЙ БАЛЬ на доходъ нашои рускои церкви.

ВЪ ODD FELLOWS' ГАЛИ на розѣ 18-ои и Сара улиць — тамъ, де завсе — буде грати музика вôдъ г. 2. пополудни до 12 въ ночи.

Постаралисьмо о горяче и зимне, солодке и горке.

Просимо всѣхъ братôвъ Русиновъ найчисленнѣйше явити ся. Забава заповѣдае ся дуже красно.

Питсбургъ, Па. 5. Мая 1903.

Иванъ Пастырчикъ,
Теодоръ Іутъ,
Алексей Журавъ
Иванъ Хараманъ
за Раду церковну.

— Хочете, щобы вашй грошѣ безпечно и скоро були высланй до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

БАЛЬ! БАЛЬ!

Дня 30-го Мая сего року, се есть на DECORATION DAY, вôдбуде ся рускій братскій БАЛЬ въ Larkin's Hall на Mohawk Str. COHOES, N. Y.

Доходъ пôде до касы братства св. О. Николая въ Troy, N. Y. Вступъ 25 центовъ.

Початокъ о 2-ôй пополудни. Грати буде знаменита музика.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошенье наперёдъ.

Где єсть?

Максимиліянъ Вячеславъ Клявзикъ зъ Мостовъ Великихъ, що выѣхавъ передъ 4 роками до пôвнôчнои Америки. Шукае его Иванъ Занько.

Curityba, Rua de Serrito № 82. Parana, Brazil.

Глухоту

также шум в ушах лічить в найкоротшім часі. За тану цїну Пишить сей час. Всякі поясненя даром. Лічимо навіть слабости, котрі взагалі вважають невилічимими. Одинокий заклад сего рода в Америці. Руска клиніка St Louis, No, 2933 Heurietta Str.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ въ убраняхъ. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то уже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпарадлѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 3 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. Телефон Nr. 1673

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнй склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

C. M. HATHAWAY,

аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компании.

Колектуетакожь грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

ОДИНОКИЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де найлучше купити шифкарту

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Также робить книжки для братствъ, церковъ, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

ВИКТОРЪ ВѢЛЮШЬ.
—:: Нотаръ Публичный. ::—

Залагоджуе всякй справы грунтовй и маетковй зô старымъ краемъ. Выробляе повномочія, купуе або продае мастки, веде процесы, доверше подылу маетковъ, колектуе грошѣ зъ старого краю, увôльняе вôдъ асентерунку и т. п. Продае также шифкарты, посылае грошѣ до краю и асекуруе вôдъ огню и на житє за найнижшу цѣну.

Всѣ справы полагоджуе точно и скоро.

Порады удѣляе листовно або устно зовсѣмъ безплатно.

VICTOR WILUSZ,
Notary Public,
205 Washington Str.
JERSEY CITY, N. J.

Вôдъ теперь Русины въ Simpson, Pa. и околица не потребуютъ уже ходити до чужихъ, котрй ихъ обдерали и уманили, высмиювали и смѣяли ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишь они затямлять слѣдующе:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
Гросерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдивый Русинъ, чоловѣкъ чесный и статочный (що потвердить кождый его знакомый) а все, що е въ его гросерни, добре и не дороге. Ще одна выгода: ВÔНЪ ПÔШЛЕ ВАМЪ ГРОШѢ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужй не розпихають черева нашою працею.

B. J. Keogh.

Продае всякй напитки темперенційнй, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, НИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.
W. W. Rynkiewicz, секретарь

Dr. A. BACEWICZ,
421 Penn Ave. — SCRANTON, PA.

Замешкавъ на мѣсци всѣмъ добре знаного доктора Шлюпаса.

Говорить по руски, словеньски, польски, литовски и анґлійски.

Мае также свою аптику.

Хорй могутъ его бачити въ аптицѣ мѣжь 8 годиною рано а 7 вечеръ.

Новый телефонъ 756.

Гр. ЖУРАВЪ и Ал. ГОРБАЛЬ
—мають—

знаменито зарядженый готель въ Derby, Conn., близько дипа, 94 Main Str.

Всѣ знають Гриця и Лешка, бо они добрй Русины! Обслужать васъ скоро и гречно. Товаръ мають добрый. Порадять краянамъ куда, де и якъ удаватись въ справахъ ґрунтовыхъ въ старôмъ краю. До свого заходѣть до свого!

Вже бы часъ и своихъ спомагати.

Также посылають грошѣ до всѣхъ частей свѣта тано, скоро и безпечно, бо зложили кавцію (заруку).

S. A. DICKSON,
Fort Saskatchewan, Alberta, Canada

Адвокатъ, Солиситоръ, Нотарь, веде книги грунтовй и т. п.

— — ПОЗИЧАЄ ГРОШѢ — —
— НА НАЙНИЗШІЙ ПРОЦЕНТЪ. —

Хто мае яку небудь роботу зъ правами або судами — вôнъ ее выкôнчить якъ найскорше.

Офисъ надъ Юнійонъ Банкомъ въ Fort Saskatchewan, Alta.

Новоурядженый Рускій Готель
СЕМАНА БАРНЫ
100 Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

Зайдѣтъ до него, а обслужить васъ красно и чемно та удѣлить вамъ добру пораду во всѣхъ справахъ. Напитки все свѣжй, а цигара зъ найславнѣйшои рускои фабрики; великй шклянки пива а до того „free lunch“. Галя на мітинґи и рôжнй забавы. Вступѣть, не пожалуете.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Єго офисъ въ Scranton, Pa. е на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приїжджае тôлько кождого понедѣлка и четверга вôдъ години 6-ои до 8-ои вечеромъ.

Всѣ справы американьскй въ повѣтахъ: Люзерне и Лякована.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнй паперы и повномочія.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна достати такъ горячѣ якъ и зимнѣ перекуски. Нотравы приладжеяй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солидна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Важне!

Хтобы мавъ яку-небудь справу до залагодженя въ старомъ краю, якъ: продажа ґрунту, справа спадкова, сплата довгôвъ, спроваджене грошей, пашпорты, справы войсковй и всякй иншй справы, що мусять переходити черезъ руки консуля, най удасть ся до **ЮРІЯ ХИЛЯКА** на адресу: Geo. Chylak, Box 368 Olyphant. Pa.

ОДИНОКА РУСКА НАРОДНА ДРУКАРНЯ въ Ню-Йорку
ВАСИЛІЯ САРИЧА.
ВЫГОТОВЛЯЕ ВСѢ ДРУКАРСКИ ПРАЦѢ, чи фонетикою або етимольоґіею писани.

Пишѣть пôдъ адресою:
V. V. SARYCH,
517 E. 13th St., New York.

Бачнôсть робôтники!

Найлѣпша и найтаньша годинка для робôтникôвъ
лише - - - $1.45.

Ся годинка е зроблена зъ оксидованои стали, е цѣлкомъ чорна, лише ручка, числа и прикраса на циферблятѣ суть золотй. Сама ся натягае, замыкае ся такъ добре, що анѣ порохъ анѣ вода не зайде до неи, а часъ показуе акуратно такъ якъ и годинка за 40 долярôвъ. Кожда годинка зъ осôбна е выпробована, зреґульована и заґварантована.

Не ма лѣпшои годинки для робôтникôвъ.

Хто зашле напередъ грошѣ, дôстане годинку на почтѣ безъ жадноп доплаты. Хто хоче заплатити грошѣ по одержаню, най пôде до найближшого експресъ-офісу, а вôдъ експресу мусить самъ заплатити. Хто 2 годинки наразъ замовить, дôстане яко дарунокъ красный молитвеникъ, оправленый въ шкôру.

Ch. J. Kapoun Co.,
1015½ Collins St., ... JOLIET, ILL.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компании, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $4.000.00

Заряджують нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй и М Пелякъ.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХ ПОДАРКІВ! НАЙБІЛЬШИЙ БАРҐЕН ПРЕДЛОЖЕНИЙ КОЛИНЕБУДЬ! НИЧ НЕ КОШТУЄ БАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаємо одну з найліпших годинок які продають: Правдиву Американьску 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женьску або мужеску з Правдивим Американьским Осередком, дорогими каменями, добрим ходом R. R. ґарантовану, ніклеве викінчене, зреґулювану з письменною ґаранцією на 20 літ, що до вигляду, витревалости рівну $40 щирозолотій годинці. Всім любителям тої класи годинки даємо в протягу найблизших 60 днів зовсім даром слідуючі красні подарки: 1 Віденьску файку з морскої пінки, з бурштином вартости $1.50; 1 Правдиву з мор пінки циґарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. циґарничку 50 ц; 1 шкіряний капшук на тютюн 25 ц; 1 ніклове пуделко на сірники 25 ц; 1 елеґантний золотий ланцушок з Cameo Charm $1.50; 1 прекр. золочену брошку $1.00; 1 пару кульчиків з брилянтами 1.00; 1 прегарну шпильку до машлї з каменем 40 ц; 1 пару золочених спинок до маншетів 40 ц; 1 пару золочених спинок до рукавів 25 ц; 2 спинки до ковнїрика 50 ц; і 1 добру спинку на груди з красним каменем 75 ц. Годинку і 14 подарків шлемо C. O. D. $4.98 і кошна експресу з правом безплатного оглядания і відісланя назад на наш кошт сли не подобають ся. Де нїт експресового офису треба $4.98 післати зъ ордером. Хто пішле гроші з ордером дістане еще кишенковий ніж даром і всї річи оплачені реджістрованою почтою **ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ** сли купиш або продаш 6. Пиши чи хочеш женьску чи хлопску годинку. До женьских годинок посилаєм 50 ц. довгий Lorgnette ланцушок вмісто Дикенса. Пиши днесь заким наш товар буде розпроданий. Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, Ill.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрбнй рѣчѣ до житя. якъ также можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

„О май гали, о байгали, тажь то є друкованый листъ.“

Зашлѣтъ почтову марку по великій, новый, илюстрованый каталоґъ рускихъ и польскихъ друкуючихъ машинокъ, гармонійокъ, граючихъ и кукаючихъ годинниковъ и иншихъ много до зачудованя интересованыхъ новостей.

Адресуйте листы:

S. KELTONIK,
PUNXUTAWNEY, PA.

J. A. QUINN,

Одинокій погребникъ и бальсамовачь въ тыхъ сторонахъ. Мешкає на Ridge Str., Lansford, Pa. Людей, що мешкають въ Nesquehoning, Coaldale, Hauto, Summit Hill и Lansford обслужить чесно, тано и скоро.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ — и — ГОТЕЛЬНИЧІЙ

246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.

Недалеко руской плебаніи.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звѣдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Выробляє братскій машлѣ, шапки, ґôдзнави, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылає даромъ.

R. H. Morgan. 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

К. Файферъ,

одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбурґу и околици.

Вынаймає вôзки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованôй цѣнѣ.

Его офисъ лишь оденъ блакъ вôдъ рускои церкви, 806 Carsen Str., S. Pittsburg, Pa.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо.
Шинку чи смачныхъ ковбасъ.
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôдъ всѣляке мясо має,
Зъ людьми красно розмовляє
И по руски, по словеньски,
По-англицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій нарôдъ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що его тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакує,
Бучерня чиста, ажь ся серце радує.

Справедливе чудо у тôмъ люде є,
Що такъ смачного мяса нѣгде не є;
Другѣ бучеры дуже жалують,
Що у Югаса всѣ люде купують,

Мы, Руснаки не жалуємо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо має,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знає:

Що хто вôдъ Югаса мяса скоштує,
До смерти не пересмакує,
Смакъ найлѣпшій вôдъ всього,
Зъѣвбысь й вола цѣлого.

Тожь милѝ братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣтъ
Добре, тано, справедливо,
Чисто, смачно и уцтиво!

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ пôкоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и пожывне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ДІЯМЕНТОВЫЙ ЕЛЕКТРИЧНЫЙ ХРЕСТЪ,

званый також хрестомъ Вольта, зôставъ вôдкрытый кôлька лѣтъ тому въ Австріи. а задля своихъ великихъ приметъ розповсюднивъ ся скоро въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Скандинавіи и другихъ европейскихъ краяхъ, где нынѣ уважають его за найсильнѣйше средство противъ ревматизму и другихъ слабостей.

Електричный Діяментовый Хрестъ лѣчить ревматизмъ мускулôвъ и суставôвъ, невралґію, болѣ въ цѣлôмъ тѣлѣ, нервовôсть, нервове ослабленє, безсонницю, пригнобленє, гістерію, паралѣжь, трясенє, ударъ, епілепсію, та пець св. Віта, пальпітацію, нервовый бôль головы, и всѣ слабости нервового системy. Его добродѣйный вплывъ видно вже по кôлькохъ годинахъ, хотяй часомъ треба на него ждати кôлька день.

Коштує доляра, при чѣмъ ґарантує ся, що принесе стôлько корысти, що найлѣпшій електричный поясъ, що коштує 15 або 25 рази тôлько. Нѣхто въ родинѣ хорый чи здоровъ, не повиненъ бути безъ Електричного Хреста, сего найлѣпшого средства противъ слабостямъ. Пришли доляра, а мы пôшлемо тобѣ оплаченый оденъ Електричный Діяментовый Хрестъ або 6 за 5 доляровъ. Тисячѣ листôвъ вôдъ осôбъ, котрыхъ вылѣчивъ сей Хрестъ, суть достаточнымъ доказомъ его силы. Ось два зъ нихъ: Маламъ болѣ черезъ много лѣтъ; теперь есмь здорова. Діям. Елект. Хрестъ вылѣчивъ мене. Каролѣна М. Пітерсенъ, Riechfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пов. Панове: Вже 3 мѣсяцѣ ношу Діямент. Електр. Хрестъ. Давнѣйше мавъ я болѣ въ моихъ плечахъ, такъ що не мôгъ грати на скрипцѣ. Теперь чуюсь зовсѣмъ добре. Зъ поважанемъ. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20, 1900. — New Orleans, La. 28. лютого, 1902. — Пов. Панове: Въ залученю посылаємо Вамъ $5.00 на пять електричныхъ крестôвъ. Тѝ, котрѝ мы передше одержали приносять чудесну помôчь. Просимо прислати якъ нейскорше. — СЕСТРЫ БЕНЕДИКТИНКИ. 2824 Douphine str. New Orleans, La.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72.
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Гаврілъ Малнякъ

Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЬ

425 N. Shamokin str.

Робить вôнъ всѣлякѝ убраня мужескѝ складно и дешево.

Хто у него замовить убранє, нѣколи того не пожалує.

Якъ далеко зайшовъ я нынѣ?

Дуже часто пытаєшь самъ себе!

Американьскій „ПЕДОМЕТЕРЪ“

ВÔДПОВѢСТЬ ТОБѢ.

Чоловѣкъ звычайно навѣть не выображає собѣ, скôлько вôнъ перейде черезъ день, чи то въ своимъ занятю або въ дома.

Тои величины.

АМЕРИКАНЬСКІЙ „ПЕДОМЕТЕРЪ“

мѣрає и записує кождый твôй крокъ. Вôнъ для чоловѣка ходячого пѣшо есть тымъ, чимъ „Ціклььометеръ“ для біціклісты.

Всѣ граючѝ въ пилку, турісты, подорожнѝ а властиво всѣ, котрѝ ходять пѣшки потрѣбують такого „ПЕДОМЕТРА“: его можна носити въ кишени, бо есть такои величины и выглядає подôбно до дамского годинника. До сего часу добрый „ПЕДОМЕТЕРЪ“ коштувавъ не менше якъ $4.00 до $15.00. Нашь може рôвнатись зъ кождымъ, есть зробленый въ сѣмъ краю и лучшого знайти не можна а цѣна его лише

оденъ доляръ.

Его можна уреґулювати вôдповѣдно до кроку чоловѣка и за кождый ручимо. Если не можете его дôстати въ вашôмъ сторѣ, то мы доставимо вамъ оденъ своимъ коштомъ черезъ почту, если зашлете намъ одного доляра на адресу:

INTERNATIONAL MERCANTILE EXCHANGE,
LOUISVILLE, KY.

Потрѣбуємо аґентôвъ.

НА КОРОТКІЙ ЧАСЪ!

Цѣна одного участка будетъ лишь $5.00, но послѣ тая цѣна о много повышится.

Теперь есть дана способность каждому, чтобъ могъ свои грошѣ въ безпечное мѣсто вложити.

ЧИ ИМѢЕТЕ 5 ДОЛЯРОВЪ?

Чи хотѣли бы имѣти изъ тѣхъ ПЯТЬ ДОЛЯРОВЪ профиту за 1 мѣсяцъ 10? А ЗА ОДИНЪ ГОДЪ 120 ДОЛЯРОВЪ? А ВЪ ДОЛГШОМЪ ВРЕМЕНИ $1000?

Mr. J. M. Jones, сенаторъ штату Огайо.
Mr. George A. Dienham, предсѣд. удѣловой спôлки „American Palace Car Co.“
Mr. A. B. Nettleton, бывшій помочный финансовый министерь Соединенныхъ Штатовъ.
Mr. Henry Alton, полковникъ и подпредсѣдатель Conso и Louisburg удѣловой желѣзной дороги.
Mr. S. W. Thompson, финанс.-контр. Соед. Штатовъ.
Mr. John J. Mc.Cracken, отъ „American Car и Fondry компании въ Wilmington, Delaware.
Mr. Waltor E. Eaton, кассіеръ финанс.-министерства Соедин Штатовъ. — *Сни суть зарядцями:*

Columbia Gold Mining Company

(Удѣлова Компанія Золотодайныхъ Колумбія Майнъ).

которая то удѣловая компанія заинтабулована есть съ закладною суммою одинъ миліонъ доляровъ (все подписане удѣльниками), а тіи даютъ способность каждому человѣку чтобъ статся

СОВЛАСТИТЕЛЕМЪ

Золотодайныхъ Колумбіа майнъ, которыи находятся въ CRIPPLE CREEK-у, штату Колоредо.

Колумбія Компанія Золотодайныхъ Майнъ находится только на одну милю отъ золотодайныхъ майнъ Викторія, Индепендентъ и Портляндъ, властители которыхъ тисячи а тисячи доляровъ уже заробили на томъ длятого, ибо за низку цѣну покупили себѣ у тѣхъ компаній удѣлы, которыи днесь имѣютъ вартость на много тисячъ доляровъ

☞ Въ штату Колоредо $1.000.000 чистого доходу было выплачено минувшого року.

Урядное переконаніе посвѣдчаетъ, что въ каждомъ тонѣ руды находится на $411.20 и $448.53 вартости золота, и что Колумбія Компанія Золотодайныхъ Майнъ есть найбогатша и что ей участникамъ той найбольшій доходъ можетъ принести.

Каждый можетъ статись участникомъ и можетъ закупити столько участинъ, сколько лишь хочетъ. Цѣна одного участка есть $5.00, и больше не доплачается. То ничому не мѣшаетъ, гдѣ кто живетъ, чи въ старомъ краю или тутъ; а если пойдетъ до старого краю а не спродасть свою участь, будетъ имѣти доходъ.

☞ **Чи желаете еще больше и лучшого посвѣдчиня?** ☜

Участникарѣ нежелающіи имѣти корысть можутъ свои участины и спродати.

Мужи тіи, которыи стоятъ на челѣ той компаніи, занимаютъ тіи найпопереднѣйшіи становиска, такъ на полю купечества, якъ и промыслу; они имѣютъ найбольшу довѣру Соединенныхъ Штатовъ. Потому и поставленіе тѣхъ то мужей есть достаточнымъ доказомъ того, что въ якихъ рукахъ тая предпріемція находится.

Цѣна одного участка есть $5.00, ибо есть вартный $5.00, а понеже онъ и $5.00 есть вартный, то нѣтъ сомнѣву, что цѣна ихъ въ короткомъ часѣ въ два—три и четире разъ повышится.

Тутъ поданы суть неопровергательныи факты, которыи каждый самъ признаетъ. Отпоручаніе тое есть добре про каждого а непотребно есть много надъ тѣмъ размышляти, что и якъ имѣетъ зробити. Если имѣете волю статися членомъ удѣловой компаніи тѣхъ выборныхъ золотыхъ майнъ, то мусите купити себѣ *одинъ участокъ за пять доляровъ.* Къ тому послужити можетъ выстрѣжокъ который треба выполнити. При выполнѣню того выстрѣжка мусите зазначити, сколько участинъ хочете себѣ взяти, а еслибъ неимѣли такой карточки, то можете листовно жадати ей, только мусите подати свою полну адресу и сколько участинъ хочете а тотъ листъ зашлійте до: **Columbia Gold Mining Company 1135 Broadway, New York, N. Y.**

☞ *Гроши не мусите посылати впередъ* ☜

COLUMBIA GOLD MINING COMPANY,

1135 Broadway, New York, N. Y.

Дано въ ....

ПОЧТ. ГОСПОДИНЫ: Нижеподписаный отсимъ заявляю, чтобъ для мене .... *участинъ* Columbia Gold Mining Company *одну по $5.00 зазначити и на мою адрессу заслати изволили.*

Имя и назвиско ....
Улиця и число дому ....
Почта ....
Провинція (County) ....
Городъ или плейзъ ....

П. С. Пишить по словенски или по русски а отповѣдь получите.